

2 Koulin
Olo Iyoswo Tifi'njo loso Poul
A'amu Koulin somne'no
Mti'mokumentisofoho.
Olo Hungkuno Simo'mjofoho.

Jisas ahwomomne'no nto simentiso sohonta soswo *tiwenti-faif+nji* (25) *tiwenti-sikisi+nji* (26) nto uyakolo'mentisopolikeno olo iyoswo loso Poul mti'mokumentisofoho. Olo iyoswo loso simo'mjo nto mti'mokumentisohwo olo iyoswo loso tifi'njo mti'mokumentisofoho. Iyoswo hiloso a'amu Koulin afahomne'no mti'mokumentisofoho. Hwaho Masetouniya sopo Poul Taitasimo niswo'nonto hungkuno wonyoangkafoso Poulimo ulimentisofoho. Olo hungkuno hiso Poul nupa'nonto simonyo yonto kako Masetouniya hopo sponjo ango we'e sopo humanto mti'mokumentisofoho. Iyoswo hiloso nakwo atofu lhwasi tifi uningkohwano.

¹ Ngko Pouli'nimo Anitu kako Jisas Kilaisiye hungkuno liku'mofo (*apousel*) syoho so'no nihwosopo'mentiso hwo'nyoho. Nakwoe neningkwa'wehwo Timouti'nji nekwo olo iyoswo loso a'amu hwaho Ngklik ango Koulin sopo Jisas Kilaisimo iningkawowo'ningkohoho a'amu so'nji oso hwaho Ngklik a'amu hopi'nonohino Jisas Kilaisimo iningkawo'ningkohoho so'ntnne'no mti'mokalokuhwayo.

2 Nekwo ole'no emo'n'ingkohoho. Nan'ingkwohwo Anitu sohwo'nji nakwoe Hwe Engo Jisas Kilaisi'nji siko'monta'i siko sekumo yo'mayo wop'ngo selohofohosi pompenjiyo wosejopanjiyoho. Ose'no emo'n'ingkohoho.

Anitu Poulimo ufo'mawo'n'ingkiso so'no Poul kako isamoyoka ul'imentisofoho.

3 Nakwo nakwoe Hwe Engo Jisas Kilaisiye kan'ingkwohwo Anitu sohwoe yofe engo noho'nomehwasi kakine'no isamoyoka ulano. Nakwo hi'nwiye nan'ingkwohwo sohwo kako nakumne'no hitoho ulofoso hwap'ngo hweho. Yo'mayo tango ne'mawo'n'ingkiso so'no kako nakumo nefo'mayo'ne hwap'ngo hweho.

4 Yo'mayo tango ne'mante so'no Anitu kako nakwoe simeho tangoso nohayo namokuwo'n'ingkiso hopaso nakwo nom'ne a'amu simeho tango'njo humentan'ingkuji Anitu kako nakumo nefo'mawo'n'ingkiso hopaso nakwo hofi'kimo ufo'mano.

5 Nakwo huno ole nayohoho, Nakwo yo'mayo tohino Jisas ma'mentiso hopaso mawo'n'ingkuhwone kalohi Jisas kako nakwoe simeho tangoso wop'ngo engo namokuwo'n'ingkisofoho.

6 Oseso nakwo sekumne'no Anituye hungkuno loseti'hwelokuhwone so'no yo'mayo tango ko ne'manteso oso tango hiso sekumo wosefo'ma'montonoho. Hwap'ngoso yo'mayo tango ne'mawo'n'ingkiso so'no Anitu kako nakumo hofiyo nefo'manto nohayo namokuwo'n'ingkiso somo sekwo nahon'ingkuji

sekwo huno ole waseyono. Yo'mayo tango ne'maso'manji u Anitu kako Poulimo ufo'mawo'ningkiso hopaso nakwo hi'nyumo wonefo'ma'montonoho. Ose syafi+hupijoso yo'mayo tango ko se'masoso sekwo nakwo hopa Anitumne'no yokumpohn'nyo wolohofantifeho.

⁷ Sekwo yokumpohn'nyo lohopitne'entani emo'n'ngkisoso ne umo'n+monte'no huno eyohoho. Hwap'ngoso yo'mayo tango nakumo ne'mahon'ngki Anitu nakumo nefo'mawo'ningkiso hopaso sekumo yo'mayo tango se'mahwoso'no Anitu kako wosefo'ma'montonoho.

⁸ U, nje a'amu soku, nakwo hwaho Esiya nohumentan'ngkuhwone yo'mayo tango engo mikun'imposo ne'ma'maso so'no sekwo huno seyone'enji selalokweno. Oso tango engo hiso ne'manto nakwoe yokumpohn'nyo somo noneyakolofahon'ngki nakwo huno ole syafi+hu'malohwonefoho. Nakwo poyo wape'nontane'no kiy+hwono ose syafi+hu'malohwonefoho.

⁹ U Anitu kako poyo pe'n+fitne'ento olo sikuno ho'nahumentiso lomo huno syafi+hu'malohwonefoho. I oso'no tango hiso peho'ne ne'ma'masoto. Hwap'ngoso olenoho. Nakwo nakwoe yokumpohn'nyo fo'mo'naneso huno hon'ngkonontane so'no nakwo nakwoe yokumpohn'nyo so'no huno nay+hwoloho. O'o, Anitu kako a'amu poyo pe'nnyo somo songo ul+kafiwo'n'ngkiso sohwoe yokumpohn'nyo so'ne'nohini wonayono.

¹⁰ Oso tango engo n+hu'no wonyoso nakumo

poyo wonamokumonto ko yahon'ngki Anitu kako nefe'ma'masofoho. Oso'no nakwo oso tango hiso pa'n'ingo nom'ne sohonta ne'mane so'no Anitu kako apa'no wonefe'ma'montonoho, huno ose nayohoho.

11 Sekwo hoku nakumne'no Anitumo jomo ulifijo'manji sekwo hoku nakumo wonefe'mantifeho. Oseso sekwo hwe moya'mi pi'n'ingo engo sokuye jomo ulifijo somo Anitu kako upa'n'ingkuhwosi nto nefe'mahwoso'no sekwo oso hiso'no simonyo ikuji Anitumo oso hiso'no isamoyoka engo m+kun+imposo ulantifeho.

Poul kako a'amu Koulin somo hwasyo hungkuno ulimentiso'maho. O'o, ne'njo ulimentisofoho.

12 Nakwoe yahino ole so'no nakwo simeho wop'ngo namo'n'ngkohoho. Anitu kako nefe'mawo'n'ngkiso so'no nakwoe humayo nto'nohino so'nji nakwoe hungkuno nehopi'nohino so'nji nakwo simeho hufa'u'nji miyalokuyihwono. O'o, huno anga'nohino so'nji simeho anga'nohino so'nji yalokuhwono. Oso wop'ngo yalokuhwoneso hwahoponjo huno somta'ango miyalokuyihwono. O'o, Anitu kako huno wop'ngo nejopahon'ngki nakwo oso wop'ngoso yalokuhwono. Nakwoe simeho so'mo ose hnn'wo'n'ngkihwoe so'no nakwo simeho wop'ngo namo'n'ngkohoho. Nakwo sekumo oso hiso pa'nyoso selohof'wo'nalokuhwono.

13-14 Yo'mayo hungkuno sekumne'no mt'i'mokuwo'n'ngkuhwoneso fahosi'hwoyo hungkuno'njo'maho. O'o, hungkuno yoloho neso

nto lijwaosema'male so'no sekwo atofu likuji huno wopingo nto'nohinoso wotipemantifeho. Simo'mo sekwo nakumne'no fahosi'hwoyo hungkuno'nohino upa'nontifi yoloho neso huno maseyo'njo imojofoho. I olohonta sekwo nakumne'no huno ito'nohino seyihwoso'no sekwo nakune'no simeho wopingo ne'no wasemo'nimontonoho. Ose ifijo'manji oso Siki'kuno Engo nakwoe Hwe Engo Jisas asomo poso sohonta nakwo sekumne'no simonyo engo yane hopaso sekwo nakumne'no simonyo engo ifitnefoho.

¹⁵⁻¹⁶ Simo'mo ngko huno ole syafi'hu'malefoho. Sekwo nakumo nahon'ngkujo'no simeho wopingo semo'none'enji ngko oleso imne'entne'no yohono. Ngko simo'mo sekumo se'mahm'mo osopo nta'ni ngko Masetouniya sopone'no wasehwoti'mo'mnoho. Oso Masetouniya hopo sopo nta'ni sekumo asomo wose'ma'monnoho. Oseso nje se'mayoso hufa'u imo'n'ngkuhwoso'no nakwo afapo nohumehwasi simeho wopingo engo wonamo'nimontonoho. I oseso sekwo'njo lopo nta'ni sekwo ngkimo nonifo'mafikiuji hwaho Jutiya sopone'no wonihwojantifeho.

¹⁷ Ngko huno ose kosyafi'hu'maleso ne mmo'n'ngkahon'ngki sekwo huno ole kosyon'fisyalokwofo, Poul kakoe hungkunoso ne anefoho. Kako nakumo iwolo'mo iwolo'mo hungkuno nal'wo'n'ngkiso hweho. Kako a'amu hwahoponjoso ole nal'wo'n'ngkohofu pa'nyo hweho. Hofiko eno ko nalontifi simeho mo'mo ngkilaho un'wo'n'ngkiso hopaso

Poul kako nakumo nelalofoho. Huno ose losyonifisyalokwofo.

¹⁸ Oso'ne'maho. O'o, Anitu kako ne'njo sohwoe timo sopo yalokwe so'no hwasyo hwasyoso maselimnehono. O'o, hungkuno ne'jo'nohini seliwo'n'ingkohefoho.

¹⁹ Sailasiyo Timoutiyo nakwo sekumo Jisas Kilais Anituye hwomu sohwoe hungkuno losetihwamentihwonefoho. Jisas Kilaisiye hungkunoso iwolo'mo iwolo'm'ingo hungkuno'njo hwo'maho. O'o, yo'mayo kako limentisoso ne imo'n'wo'n'ingkiso hweho.

²⁰ Anitu kakoe hungkuno pi'ningo engo nalimentisoso Jisas kako hungkuno homo somo nehopi imokuwo'n'ingkisofoho. Oseso nakwo Anituye hungkuno somo upo'nontani ne'jofoho lontani kakoe yofe engo imo'nyo'ne ho'nomalokuhwono.

²¹ Anitu huhwo sohwo kako nakwo'nji sekwo'njimo yokumpohn'nyo sosofitofonesyohumawo'n'ingkiso so'no nakwo hinjoho'nwi Jisas Kilaisimne'no yokumpohn'nyo lohokuhwono. Ose yalokuhwone so'no kakoe syohomo nehumojalofoho.

²² A'amu yahu haloho lojwaofiwo'n'ingkohoho so'no a'amu hopi'nono yahu kakwo'yohwo sohune'no huno uyimtonoho. Oso hopaso Anitu kako kakoe Towahuno Wopingo nakwoe simeho so'mo ho'nonasyihwoso'no nakwoe neyakweho eso'no huno wonaimontonoho. Anituye Towahuno Wopingo sohwo nakwoe simeho mo'mo humaso so'no nakwo huno ole nayohoho. Yo'mayo Anitu kako wosejapmmo

nalimentisoso wonejapmmontonoho.

Poul kako a'amu Koulin somo komo'no m'ma'mmentiso so'no hungkuno hwap'ingofoho.

²³ Ngko sekumo hwasyo hungkuno seli'mtentesi Anitu kako nje hwasyo hungkunoso utihwa'nyopo sekumo ujo ehontojwasesihwonesohilo. I oso'no awonoho. Hwasyo hungkuno maselalokuyohono. O'lo ngko sekumo komo'no mose'ma'mmale hwap'ingoso a'amu fehohnjo sokuye yahino somne'no yoka'njo sohwo'ni pm'me'no sekwo tango engo mapitnnohonji humantohe hwo'nyoho.

²⁴ Nom'ne hungkuno somo sekwo simeho hi'ntnnono uyo'neso hungkuno molijwosemofanehwono. O'lo, nakwo sekwoe simeho hi'ntnnono somo masemokosyohumulo-hwono. Sekwo Anitumne'no simonyo imalofoso nto'no yokumpohn'nyoso imalofo. I oso'no sekwo simeho wop'ingo'njo humayo'ne nakwo sekwo'nji syoho engo ihwaso'no sekwo simonyo uyantifeho.

2

¹ Nje simeho mo'mo hungkuno ole mtito'malefoho. Ngko sekuyepono pm'mo sekwoe yahino wonyo somne'no yoka seli'meso sekwoe simeho tango ifisyasemo'mnoho. Ose nto mtito'malefoho.

² Ngko sekwoe simeho tango ifisyasemo'meso'no nje simeho wop'ingo nīmokiyoso tihwolo. O'lo, sekwonoho. I oso'no sekwo simeho tango'nji humafijo'manji sekwo

nje simeho wopingo nimokiyoso pipi uyantifito.
Awonoho.

³ Oso iyoswo simo'mjoso ngko
sekumne'no semti'mokimentohe
somo uhwonngkuji yo'mayo yahino
wonyoso nto'no mihwatnnngkutnne'enji
semti'mokimentohefoho. Ose
mihwatnnngkujo'manji ngko nopm'me'no
sekwo nje simeho wopingo nimokinyo soku nje
simeho so'mo tangoso mifisyanimopitnehoho.
Ngko huno ole niyohoho. Ngko yo'mayo
anga'nohino somne'no simonyo ime'manji
sekwo hokunonji simonyo engo uyantanoho.
I sekwo ngko'nji simonyo miyo'manji ngko
huhwo'ni mimnehono.

⁴ Ou nehopi. Oso iyoswo simo'mjo
semti'mokimentohe sohonta ngko nje simeho
tango'nji humanji humotaho engo mjal+mwenji
semti'mokimentohefoho. Oso iyoswo
simo'mjo semti'mokimentoheso sekumo tango
sejape-e'ne'maho. O'o, ngko sekumne'no
nimo'nngkahonngki yo'mayo yahino
wonyo se'malokunjo somo upa'nonji sekumo
sefo'mahwone'enji semti'mokimentohefoho.

*Oso hwe honngkano wonyo iyo sohwoe
wonyoso sekwo wae hmmopmno, ulimentisofoho.*

⁵ Oso hwe honngkano wonyo imentiso sohwo
kako ngkimo tango engo montapmmtono.
O'o, ngko tango we'e ko ma'mentoheso sekwo
hopi'nonohino soku tango engoso ma'mentohofu
kuyoho. I oso hwe huhwo sohwo kako
wonmango engo mikunimposo unonehonji
ngko huno ikwesyafisyonji oso hungkuno homo

somme'no apa'no waseli'monne'no yohono. A'amu hopi'nonohin+'maho. O'o, fehohnjo soku oso hwe wonyo sohwoe yahino somme'no tango engo ma'mentohoho kuyoho.

⁶ Sekwo oso hwe honingkano wonyo imentiso sohune'no simano upenti'fi hohujo ikinj+mofohofoso olohonta nta'noho. Apa'no ikinj+mofikutoho.

⁷ O'o, olohonta sekwo nom'ne honingkano wopingo utihwamno. Sekwo kakoe wonyoso wae imofikujji kakoe simaho wopingo umokumno. Oso hwe huhwo sohwo kako tango engo ne'no malokunjo so'no kako Anitumo ni'hu'nahone usikwajonoho likujji sekwo kakimo ufo'mapmno.

⁸ Oseso ole'no nimon'ningkohoho. Olohonta sekwo oso hwe huhwo sohune'no simaho nehopi semo'nalokunjoso kakimo utihwamno.

⁹ U oso iyoswo simo'mjo semti'mokimentoheho sokumo yamoho selohoho'nefoho. I oso'no sekwo nje hungkunomo wonningkohwantifit'keno monningkayo'njo uyantifit'kenonji semti'mokimentohefoho.

¹⁰ Sekwo a'amu huhwo sohwoe yahino wonyoso wae imopijoso ngko huhwo'nnonji wae umofantanoho. Oso wonyo kako imentisoso ngkine'no wonyo mantoho'mentiso ko huhwo'ni ngko sekumo sefo'mayo'ne Kilaisiye timopo oso huhwo sohwoe wonyoso wae yimofalokweno.

¹¹ Seten kakoe yahinoso nakwo huno moi'wonoho. Kako nakumo neyakoloho'ne oso hwe huhwo sohomo ni'hu'nahone honingkano wonyo somo ipemotawenoho ntnne'no selalokweno.

Poul kako angu Tɪlouas i'mofaponto simeho tango tipema'mentisofoho.

¹² Ngko angu Tɪlouas sopo Kɪlaisiye hungkuno wopɪngoso lutɪhwayo'ne i'mofopahonɪngko Anɪtu kako oso syoho hiso'no hano hwosompemokosyohumamentisofoho.

¹³ I oso'no ngko nenɪngkwa'wehwo Taitas sohune'no wonyopi tɪpmmentohefoho. I Taitas kako hungkuno sekumta'ni momotonɪmaso so'no ngko kakine'no huno pi'nɪngo syofɪsikaofonji ngko oso a'amu homo somo nulɪko'manji hwaho Masetouniya'ne sɪmentohefoho.

A'amu Anɪtuye hungkuno liku'mofo syoho'njo sohwa hofɪko Kɪlaisiye yokumpohn'nyo'nji mango sohwo uyokolofɪwo'nɪngkohofofoho.

¹⁴ Anɪtu kakoe syoho somne'no ipenemotawowo'nɪngkiso sohumne'no nakwo isamoyoka ulano. Kako Kɪlaisiye yokumpohn'nyo nejapɪwo'nɪngkiso so'nji nakwo kakoe mango sohwo uyokolofalokuhwono. Oseso nakwo angu'meemo Kɪlaisiye hungkuno yokumpohn'nyo lɪjumofahonɪngkuhwoni a'amuso oso homo somo upa'nontɪfi Kɪlaisɪmne'no huno malokwofo. Oso huno wopɪngo hiso akino wopɪngoso wojaofɪwo'nɪngkiso hopaso oso a'amu homo somo wɔjumofalofoho.

¹⁵ Kɪlais kako nakumo nehumaso so'no Anɪtu kako nakumo nonahonɪngkuhwosi akino wopɪngo pa'nyoso uwa'montonoho. Oso akino hiso a'amu Anɪtuye honɪngkano sopo humalofu somo uwahwosi a'amu tɪkanomo

uyo'ne honingkano sopo humalofoso so'njimo uwa'montonoho. Akino anga'nohino hiso'no hwapingoso Kilaisiye akinofoho.

¹⁶ A'amu tikanomo uyo'ne honingkano sopo humalofoso Kilaisiye akino hiso uwahwoso'no a'amu poyo pe'nnyo sofe akinofoho lahoningkuji akino huhwo sohwo hofikimo poyo umokumontonoho. Hwapingoso hofiko Kilaisimne'no huno muyofoho. A'amu Anituye honingkanopo humalofoso Kilaisiye akino hiso uwahwoso'no akino wonyoangkafofoho likuji akino huhwo sohwo hofikimo songo usimokumontonoho. Hwapingoso hofiko Kilaisimne'no huno unyofoho. Olo syoho engo Anitu nejapmentiso losomo ihne hopoenohinoso tihwosilo.

¹⁷ Sekwo huno seyohoho. A'amu fehohnjoso hofiko hamniyoho engo mane'entifi Anituye hungkuno liku'mofiwo'n'ngkohofofoho. Nakwo oso pa'nyo hwonani'maho. O'o, Anitu kako olo syoho loso'no nehwatimentiso so'no nakwo kakoe syoho ulohofiyo hn'nwi nakwo simeho anga'nohino'njo hn'nwi Anitu nehontohumentan'ngkuhwosi Kilaisiye hungkunoso woliku'meeofantanoho.

3

A'amu Anitu'nji mokotiku'nnyo yahino songo somne'no lijwaofiwo'n'ngkohofoso sohwafe hungkunofoho.

¹ Hungkuno hiso semti'mokiyöhe so'no sekwo huno ole losyofisyalokwofo.

Poul kako nakwo kakoe yofeso apa'no ho'nonimayo'ne namti'mokimasofoho. Ose losyofisyalokwofo. U a'amu fehohnjo sohwa syoho wopingo mayo'ne hofiko iyoswo nom'ne a'amu sohwa hofikoe syohomo ho'nomayo'ne mtimokuyahotimentohofosomo setihwawo'ningkohofofoho. Nakwo oso a'amuso pa'nyofoho, losyonefisyalokwofo. U sekwo nakwoe syoho somo nahonimentohofoso'no sekwo nakwoe syoho homo somo ho'nonemayo'ne'ento hungkuno hilosonemti'mokiyalofoho. Ose losyofisyalokwofo. Nihu'no awonoho.

² Ose'maho. O'o, nje yofe ho'nonimane iyoswo hopaso sekwo'nohinoho. Nakwo Anituye hungkuno losetihwamentihwone so'no sekwo yahino songo wonyoangkafo ma'mentohofosomo a'amuso nonahonontifi nakwoe syohosomme'no ho'nonemalokwofo.

³ Ngko sekwo'nji nohumanji Anituye hungkunoso losetihwahoningko sekwo oso hungkuno homo somo tifi iningkamentohofoso'no sekwo Kilais iyoswo mtimokumentiso hopaso utihwa'nyopo lohokwofo kuyoho. Kako titiso hwaho mijo'njo so'nji ifalifaliyomtimokumentiso'maho. O'o, kako Anitu songo humaso sohwoe Towahuno'nji ifalifaliyomtimokumentisofoho. Kako iyoswomo sojomo mtimokumentiso'maho. O'o, kako a'amufe simehomo oso hungkuno hisomtimokumentisofoho.

⁴ Oso hungkuno hwapingoso olenoho. Kilais kako nakwoe huno nefohotofahoningki

nakwo Anitumo simeho hi'ntnnono uy+iwo'n+ngkuhwono. Oso'no ngko huno niyohi, Anitu kakoe yokumpohn'nyo so'ne'no oso hungkuno ne imo'nyo'neso hoponoho.

⁵ U nehopi. Nakwoe yokumpohn'nyoso olo syoho somne'no hoponoho eso nohnn+ngkuhwoloho. Nihu'no awonoho. Nakwo syoho y+iwo'n+ngkuhwoneso hoponoho syof+syihwaloho. O'o, Anitu kako'nohini kakoe yokumpohn'nyo'nji yososomo nakwo oso syoho hiso uyantanoho.

⁶ Anitu kako kakoe yokumpohn'nyo songo songo ntap+iwo'n+ngkiso so'no ngko a'amu somo Anitu'nji makotoku'nyo'ne yahino songo so'no luti+hwayoso ngko hopoenohino hwo'nyoho. Ole mulalokuy+ihwono. Sekwo hohontajo Mouses hon+ngkano hungkuno mt'i'mokumentiso somo nto'no min+ngkayo'manji sekwo poyo wape'nantifeho. Ose mulalokuy+ihwono. O'o, oso hohontajo yahinofoho. Yahino songo Anitu'nji makotoku'nyo'neso Anituye Towahuno Wop+ingo mta'angofoho. Hohontajo yahino somo a'amu ito'no in+ngkayoso hopo'maho. Oso'no a'amu oso hon+ngkano somo in+ngkafijo'manji poyo umo'nantifeho. Yahinyo songo somo in+ngkafijo'manji songo humayo'neso wot+pemantifeho.

⁷ Hohonta oso hon+ngkano hungkunoso Anitu sojopo mt'i'mokonto kako Mouses+mo uy+mentiso sohonta Anitu kakoe pomponaho Mouses+mo ifehu'mokosyahon+ngki Mouses+ye s+i'mo'mangoso mofehi'nyo pa'nyo losyahon+ngki a'amu Is+laeliso hof+ko ose uhwonontifi

hofiko Mousesiye simo'mango somo
 apa'no muhwonimmentohofofoho. Tifi
 sohonta Mousesiye simo'mango ponjo
 pomponahoso pijijo imo'nonto nihu'nahone
 simpe'nimentisofoho. Oso hohontajo yahino
 somo a'amu hofiko iningkawentifi poyo
 imo'nimentohofoso simo'mo pomponaho
 engo'nji ko i'mofapmmentiso so'no nakwo huno
 ole nayohoho.

8 Yahino songo Anituye Towahuno
 Wopingo mta'angoso songo ne'no humayoso
 mawon'ingkuhwoneso hohontajo yahino pom-
 ponaho somo yakolo'nnyofoho. Olohontajoso
 pomponaho mikunimposofoho.

9 Hohontajo honingkano hungkuno yahinoso
 pomponaho engo'njo ko i'mofapmmentisoso
 a'amu oso honingkano hungkuno homo
 somo upa'nontifi uningkohwano ko lontifi
 piwahu'mentohofofoho. Oso'no wonyo'nwoho
 syafisyontifi tikanomo umentohofofoho. Oseso
 olo yahino songo losomne'no a'amu fihwo
 iningkaweso'manji Anitu kako wopingo kuyoho
 uloneso oso yahino hisofe pomponaho engoso
 simo'mjo somo yakolo'nnyofoho.

10 Ou nehopi. Olo yahino songo lomjo pompon-
 aho mikunimpososo hohontajo simo'mjo pom-
 ponaho engo somo pijijo imo'nonto sikwo'mjoho
 imokumentisofoho. I olohontajo yahino songo
 pomponahoso mofehi'nyo pa'nyo lalofoho.

11 Oso yahino hohontajo huhwo sohwo
 pomponaho'njo ko i'mofapmmentisoso we'ene-
 pi nowento moi'wo imo'nimentisofoho. Oseso
 nakwo huno nayohoho. Olohontajo yahino songo

ne'no nowentihwone loso kakoe pomponahoso kakoe yokumpohn'nyoso simo'mjo somo ni'hu'no yakolo'nnyofoho.

¹² Oso yahino songomjo pomponahoso ne'no nowentihwone so'no nakwo huno neyahon'ngki nakwo iyoho monenalofiyohoho. O'o, nakwo Kilaisiye hungkunoso utihwa'nyopo yokumpohn'nyo lijwaofalokuhwono.

¹³ Nakwo Mouses imentiso hopaso mialokuyihwono. O'o, Mouses kako kakoe simo'mangopo hwapife pmpinyo'nnyoso oso simo'mango ponjo pomponahoso pijijo imo'nontan'ngki a'amu Isilaeliso muh-won'fitne'ento ifehu'mokahin'mentisofoho.

¹⁴ Mouses kakoe simo'mangopo hwapife'nji ifehu'mokahin'mentiso hopaso a'amu Isilaeliso hofikoe hunomo pijwahin'mentohofofoho. Oseso hofiko Anitu'nji mokotiku'nnyo'ne hungkuno somo atofone'no ko likuji hungkuno hwapingo ne hiso hofikoe hunoso mehohosasyonehoho. O'o, hohontajo hungkuno hwapingo neso olenoho. Kilais kako oso hohontajo yahino somo moi'wo esojwao'mentisofoho. Oso'no hofiko Kilaisimo in'ngkakujo'no hofikoe hunoso wehohosasyantifeho.

¹⁵ I olohontajo hi'nji hofiko Mousesiye hon'ngkano hungkuno homo somo atofone'no likuji oso hwapife Mouses kakoe simo'mangopo ifehu'mokahin'mentiso oso hopaso hofikoe hunomo pijwahinyofoho. Oseso oso hungkuno hiso hofikoe simeho mo'mo momnawo'nnyofoho.

16 I oso'no oso a'amu huhwo sohwo hofiko nakwo Hwe Engo sohomo simeho uyifijo'manji Anitu kako oso hwapife hofikoe hunomo pijwahinyoso wae yaofihwosi kako hofikoe hunomo huno wopingo yano uyimontonoho.

17 Oso Hwe Engo Anitu huhwo sohwo kako Towahuno hweho. Anituye Towahuno sohwo kako a'amu fihumo humaso'manji yo'mayo wonyoso kako huhwo sohomo momotokilo'mokomokosyohumanehoho. O'o, yo'mayo wonyo somta'ni Anituye Towahuno sohwo oso hwe huhwo sohomo isihutofoma'mentisofoho. Oso'no olohonta ito'no humaho.

18 Nakwo Kilaisimo iningkowalokuhwone so'nwi nakwoe simo'mangopo hwapife mufehu'mokahinyo'nwoho. O'o, nakwo Anitu'nji humawo'ningkuhwone so'no kakoe pomponahoso nakumo ifehu'mokonesosyahoningki a'amu nonahonontifi nakwo timo honingkonyo hopa nahonontifi hofiko Anituye pomponaho somo uhwonalokwofo. Anituye Towahuno sohwo nakwoe simeho mo'mo syoho ne'no mjonaloho'mihwoso'no nakwo Kilaisiye yahinoso ne'no mewo'ningkuhwaso'no a'amu nahoningkukuji nakwo Kilaisi hopa imo'nalokuhwone hn'nimo wonehonantifeho.

4

A'amu Anituye hungkuno liku'mofo syoho'njo sohwa hofiko hwakwontoho pa'nyo hwafoho.

1 Anitu kako nakumne'no hitoho ulofahon'ingki kako kakoe hungkuno wop'ingo nom'ne a'amu somo ujo'ne syoho wonyoangkafoso nejapmmentisofoho. Oso'no nakwo olo syoho hilo somne'no piso'mo'nyo miyalokuy'hwono. O'o, yokumpohn'nyo yoho'nalokuhwono.

2 Yo'mayo yahino wonyo a'amu hiyaso'mo yiwo'n'ingkohofoso wonimango nanyo so'no nakwo hohujo ikinjaofontane hn'nwi nihu'no nakwolaho liment'hwonefoho. A'amu Anituye hungkunomo in'ingkafitne'entani Anituye hungkuno so'no yo'mayo yahinoso yo'mayo hwasyo hungkunoso iwolo'mokontani moselalokuy'hwono. O'o, nakwo Anituye timo utihwa'nyo lopo lohofontani Anituye hungkuno nehopi'nohini lijwasemofiwo'n'ingkuhwonefoho. Oso'no a'amu hungkuno homo somo upa'n'ingkuji huno ole wosyofisyantifeho. Hungkuno hiso nehopi'nohinofoho. Syoho hiloso ne'njofoho. Ose wosyofisyantifeho.

3 Olo hungkuno wop'ingo lijwaofiwo'n'ingkuhwone hilo so'no a'amu fiso hofikoe huno mehohosasiyo'manji oso a'amu hiso hofiko tikanomo walokwofo.

4 Seten kako olo hwaho lopo yokumpohn'nyo mokosyohumawo'n'ingkisoso kako oso a'amu Kilaisiye hungkuno wop'ingo somo simeho hi'ntnnono munyo sofe timomo pijiyomehumentiso so'no hofiko huno mehohosahinyofoho. Kilaisiye hungkuno wop'ingo somjo pomponahoso oso a'amu homo somo ko lisyahon'ingki hofiko muhwonyo'njo

iwo'n'ingkohofofoho. Kílais kako hofíkimo hitoho ulofahon'ingki wop'ingo uloho'mentiso so'no hofíko huno muyofoho. Oseso hofíko Kílais sohune'no Anítuyoho eso huno muyofoho.

⁵ Oso hungkuno líwo'n'ingkuhwoneso nakwo nakwoe huno mta'ni'maho. O'ó, ole líwo'n'ingkuhwono. Kílais Jisas kako nakwoe Hwe Engo hweho. Nakwo kakoe hungkunomo tífi in'ingkawowo'n'ingkuhwone hn'nwi nakwo sekwoe syoho selohofiyo'nnwoho.

⁶ Hwap'ingoso hohonta Anítu ole límento, Síkwom'joho so'mo pomponaho wolasyono. Anítu ose límentiso sohwo kakoe pomponahoso nakwoe símeho mo'mo losyalofoho. Oso pomponaho lonesyalokuso so'no nakwo huno ole nayohoho. Anítuye pomponaho engoso Kílaisíye símo'mango weho.

⁷ Hwakwontoho'ne pahnnímo hungkuno so'no físyafíhupmno. Hwakwontoho sohwo kako we'enehwo nowehwosi moi'wo umo'n'ímontonoho. Nakwo oso pa'nyo ko ho'nwi Anítuye pomponahoso nakwoe símeho mo'mo lonesyalofoho. Oseso a'amu hofíko huno ole uyono. Oso yokumpohn'nyoso Anítuye yokumpohn'nyofoho. A'amufe'maho. O'ó, nakwo hwakwontoho pa'nyí'nwoho. Yokumpohn'nyo ane'nwoho. Ose wosyofísyantífeho.

⁸ U yo'mayo tango wonyoso ko ne'manteso nakwo mop'wasiyofoho. Nakwoe syoho somne'no nakwoe hunoso iwolo'mo iwolo'm'ingo ko nalohofonteso nakwo Anítuye syoho somo musíkwajiyofoho.

9 Nakwoe mango sohwa nakumo wonyo wonelohofantife'no ko nafotofontifeso Anitu kako monesikwajiyofoho. A'amu nakumo ikujoho ko nafonjontifeso hofiko nakumo wonyo ni'hu'nahone monamokiyofoho. O'o, awonoho.

10 Sikuno huhwo huhwi a'amu Jisasi'mo wofonjosityantifi imentohofu hopaso sikuno huhwo huhwi a'amu sohwa wofonjonesyantife'no yalokwofo. Oso'no nakwo songo humalohwone so'no a'amu hofiko huno ole uyono. Jisas kako nakumo songo nehumaho. Huno ose uyono.

11 Ou, nehopi. Nakwo Jisasi'ye syoho yalokuhwone so'no nakwo songo nohumantaningkuhwoni a'amu nakumo poyo wonemokantife'no yalokwofo. Nakwoe a'apaho songo we'enehwo nohumahwosi moi'wo umo'nontani ko yontaneso Jisas kako nakumo songo nehumaho. A'amu nakumo poyo wonemokantife'no yontife so'no nakwo hano emoyontani Jisasi'ye yokumpohn'nyoso utihwalokuhwono.

12 Nakwo Anituye hungkuno wopingoso a'amu somo lutihwawo'n'ingkuhwone so'no a'amu fehohnjoso nakumo poyo wonemokantife'no yalokwofo. I oso'no nakwo Anituye hungkuno losetihwamentihwone so'no sekwo songo ne'no humayo'ne nto tipema'mentohofofoho.

13 Hwe fihwo kako Anituye hungkuno mt'i'mokumentiso sohwo ole mt'i'mokumentisofoho. Ngko Anitumo simeho hi'ntnnono uyalokwe so'no hungkuno lijwaofalokweno. Ose mt'i'mokumentisofoho. Oso pa'nyoso nakwo Jisasi'mo simeho hi'ntnnono

uyalokuhwone so'no nakwo kakoe hungkunoso a'amu si'meho hi'ntnnono muyo somo wolijumofano.

¹⁴ Nakwo huno ole nayohoho. Anitu kako Jisasi'mo songo ulika'mentiso sohwo kako nakwo Jisasi'mo ufohi'n'ingkuhwaso'no songo nelikafihwoso'no kako nakwo hinjoho'n'imo sekwo'nji mehu'mokonasyihwoso'no nakwo kakoe simanopo lohofihwasi kako'nji ne'no nohumentihwanefoho.

¹⁵ Yo'mayo tango wonyo ko ne'manteso Anitu sekumo sefo'malofoho. Oso'no a'amu pi'n'ingo engo Jisasi'ye hungkuno upo'nalokwofo. A'amu pi'n'ingo engo Jisasi'mo in'ingkafijo'manji a'amu pi'n'ingo engo Anitumo isamoyoka ulikuji hofiko Anitu kakoe yofeso woho'nomantifeho.

Olohonta tango engo malokuhwone so'no tifi no'mo Anituye yokumpohn'nyo'nji wonyoangkafo humayo'nefoho.

¹⁶ Oseso nakwo Anituye syoho somne'no iyoho monan'ingkiyohoho. Nakwoe a'apahoso wonyo umo'n'imonto ko yohonjoso nakwo iyoho monan'ingkiyohoho. Hwap'ingoso sikuno huhwo huhwi nakwoe huyo'mango Anitu mta'ango yokumpohn'nyo nomanto songo pa'nyo imo'n'iwo'n'ingkisofoho.

¹⁷ Ihwoni. Yo'mayo tango olohonta ne'maso somjoso tohino we'enepi wehwoso'no moi'wo umo'n'imontonoho. I oso'no nakwo tohino malokuhwone so'no Anitu kako tifi no'mo kakoe yofe engo'nji kakoe yokumpohn'nyo engo so'nji wonejapmmontonoho. Oso hiso engolopohamo ne'no nowentihwonefoho.

Oso wonyoangkafo tifi no'mo maneso'no nakwo huno ole syofi'syalokuhwono, Olo tango malokuhwoneso engo'maho. We'efoho, syofi'syalokuhwono.

¹⁸ Oseso tango ne'mante somo nakwo timo ko uhwonalokuhwoneso nakwo oso hiso'no huno mosyafi'siyo'njo yalokuhwono. O'o, yo'mayo wonyoangkafo tifi no'mo maneso'no timo muhwonyo'ne hontohumalohwono. Yo'mayo olopo timo uhwonalokuhwoneso we'enepi moi'wo umo'nimontonoho. I yo'mayo wonyoangkafo olopo timo muhwonyo'njo yalokuhwoneso engolopohamo ne'no nowentihwonefoho.

5

A'amu Anituye hungkuno liku'mofo syoho'njo sohwa hofiko Anituye hungkuno homo somo simeho hi'ntnnono uyontifi hofikoe syoho iyoso'no yokumpohn'nyo ma'mentohofofoho.

¹ Olo so'no nakwo huno ole nayohoho. Nakwoe hwahoponjo a'apahoso holayo ango hopa we'enepi molohinawehwosi wonyo umo'nimontonoho. I wonyo imo'n'ingkuhwoso'no Anitu kako nom'ne ango songo wonejapmmontonoho. Oso ango songo hiso a'amu molinyo'maho. O'o, Anitu kako molinyofoho. Ango hiso ahwomomo wojoso engolopohamo ne'nohini nowentihwonefoho.

² Nakwo olo hwaho lopo nohumentani ahwomomjo ango songo somne'no humotaho lopemo'nawotohwono. Oso ahwomojo

ango songoso nakumo hwapife hopa ifehu'mokonesyohumayo so'no nemo'nalofoho.

³ Oso ango songo hiso ifehu'mokonasyihwosi nakwoe huyo'mangoso hwapife ane siki mohu-manehoho.

⁴ Nakwo olo hwaho loponjo a'apaho mokosyohumalohwoneso tohino tipemawo'n'ingkuhwone so'no nakwo humotaho lopemo'nawotohwono. I nakwoe hwaho loponjo a'apahoso wape'nono malohiyihwono. O'o, oso'ne'maho. Nakwo nakwoe ahwomomjo a'apaho hwapife songo pa'n'ingo so'no namo'n'ingkohoho. Oso hiso songo nomehwasi olo hwaho loponjolo poyo pe'n'wo'n'ingkiso somo uliko'mehwasi songo ne'no ni'hu'nahone nohumanefoho.

⁵ Nakwo oso songo ne'no humayo'ne yahino mayoso'no Anitu kako nakumo ito'no enesyohumaho. Simo'mo kako kakoe Towahuno Wop'ingo sohwo nejapmmmentisofoho. Oso hiso'no nakwo huno ole nayohoho. Yo'mayo Anitu wosejapmmo nal'mentisoso wonejapmmntonoho.

⁶ Nakwo huno ose neyahon'ingki nakwo olopo simeho wop'ingo'nji fosyohumentani Anitu ne'no syoho yokumpohn'nyo yalokuhwono. Nakwo olo hwaho loponjo a'apaho'nji nohumehwasi nakwo ahwomomjo a'apahoso momahn'nwoho. Nakwo Jisasi'nji ango wop'ingo sopo mohumane'nwoho.

⁷ Nakwo oso homo somo muhwonyo'njo ko yontaneso nakwo nehopeho hnnalokuhwono. Hwap'ingoso nakwo oso homo somo simeho

hi'ntnnono uyalokuhwono.

⁸ Oseso nakwo olopo simeho wopingo'nji foyohumentani Anitumne'no syoho yokumpohn'nyo yalokuhwono eso nto selohono. I oso'no nakwo olo hwaho loponjo a'apaho loso uliko'mehwasi nakwoe Hwe Engo Anitu'nji kakoe hwapingopo foyohumayo'ne namo'n'ngkohoho.

⁹ I oso'no nakwo olo hwaho lopo humaso'manji u nakwo Anitu'nji kakoe angopo humaso'manji yo'mayo nakwo iwo'n'ngkuhwone so'no huno anga'no ole syofisyalokuhwono. Yo'mayo yaneso Anituye simeho wopingo umokiyo'ne namo'nyo so'no yalokuhwono.

¹⁰ Hwapingoso nakwo hopi'nonohino hn'nwi huno ole nayohoho. Nakwo a'amu hopi'nonohino hn'nwi nakwo Jisasi'nji nakwoe hungkunoso ikwolofone sopo Jisasi'ye simano sopo wolohofantanoho. Nakwo oso hopo sopo nohumentan'ngkuhwasi yo'mayo yahino wopingo'nji wonyo'nji imotohwone so'no Kilais kako nakumo yano nalofonefoho. A'amu yahino wopingo'njoso wopingo nomapitnnefoho. A'amu yahino wonyo'njoso tohino nomapitnnefoho.

A'amu Anitu'nji simeho afa inyo'ne syoho yokumpohn'nyo iyo'ne hungkunofoho.

¹¹ Nakwoe Hwe Engo a'amufe yahino wonyo somne'no tohino engo uyone so'no nakwo huno syofisyontani iyoho nenalofoho. Oso hiso'no nakwo a'amu hopi'nonohinoso Anitumo simeho hi'ntnnono uyifitne'entani syoho

yokumpohn'nyo yalokuhwono. Oso hiso'no Anitu kako nakwoe yahino so'no huno uyohoho. I sekwo hokunonji nakwoe yahino wopingo so'no huno seyohoho.

¹² I ngko ose selohe so'no sekwo huno ole losyofisyalokwofo. Poul kakoe yofeso apa'no ho'nomo'nalofoho. Ose losyofisyalokwofo. O'o, awonoho. Ole'nefoho. A'amu fehohnjo sohwa hofiko Anituye hungkuno ko losetihwantifeso hofiko simeho anga'nohino'njohwo molosetihwawo'n'ngkiyohoho.

O'o, hofiko hofikoe yofe'nohini ho'noma'n'wo'n'ngkohofoho. Hofiko hofikoe he wopingo so'no hofikoe a'apaho wopingo so'no syafisyontifi hofikoe yofe'nohini ho'noma'n'wo'n'ngkohofoho. Hofikoe yahino simeho pi'ningo'nji Anituye hungkuno losetihwalokwofo so'no huno mosyafisyontifi yalokwofo. Oso a'amu homo somo sekwo nje yahino simeho anga'nohino'njo iwo'n'ngkoheso nohon'wo'n'ngkohoho so'no ulifitne'entne'no selalokweno

¹³ A'amu fehohnjoso ngkine'no huno'maso hweho. Iloho'nnyo hweho, syofisyalokwofo'manji hofikoe huno ole uyono. Poul kako yo'mayo yalokusoso Anituye simeho wopingo imo'nyo'ne yalofoho. I yo'mayo ngko yalokweso huno ito'nohino'njo yalokwe'manji u sekumo ito'no sefo'mayo'ne yalokweno.

¹⁴ Kilais kako nakumne'no hitoho m'kun'imposo ulo'mentiso so'no nakwo kakoe syoho yalokuhwono. Hwapingo so'no nakwo huno ole so'no nayohoho.

Hwe fihwo nakumo nayohope-e'ne poyo imo'n+imentisofoho. Kako nakwoe s+imo'mango mafohi'nonto poyo imo'n+imentiso so'no nakwo hopi'nonohi'nnonji poyo imo'n+iment+hwone hopa imo'n+imentisofoho.

¹⁵ Kako nakumne'no poyo imo'n+imentiso so'no nakwo songo humalohwone hn'nwi nakwo nakwoe s+imeho wop+ngo imokinyo'ne huno syof+hu'n+ngkuhwaloho. O'o, nakwo oso hwe nakumne'no nayohope-e'ne poyo imo'nonto apa'no songo lika'mentiso sohune'no syof+sy+hwasi kakoe s+imeho wop+ngo umokiyo'ne yo'mayo wonyoangkafoso uyano.

¹⁶ A'amu hwahoponjoso hof+iko nom'ne a'amu somne'no yo'mayo iwo'n+ngkohoho somo uh-wonont+fi hwe wonyofoho, hwe wop+ngofoho syaf+sy+wo'n+ngkohofofoho. Oso hopa nakwo miyanehwono. U ngko hohonta oso yahinoso imofonji Kilais+mne'no syaf+syonji, Hwe wony- ofoho, l+imentohefoho. Hohonta ngko huno ose ko syaf+hu'moteso olohonta ngko Kilais+mne'no huno ito'no syof+syalokweno.

¹⁷ Oseso a'amu fihwo kako Kilais+'nji ufohi'nnyo sohwo kako songo imo'n+maso hweho. Ihwoni. Kakoe yahino wonyo imojoso moi'wonoho. Olohonta yahino wop+ngoso nto ma'maso hweho.

¹⁸ Oso songo imo'nyo hwap+ngoso An+ituyoho. S+imo'mo nakwo An+ituye mango hwona'ni imo'nontani Kilais kako nakumo nayohope-e'ne poyo imo'n+imentiso so'no nakwo An+itu'nji s+imeho afa ininn+'nwoho. Oseso An+itu kakoe mangohwa hopi'nonohinoso An+ituye a'amu ne

imo'nifitne'ento kakoe hungkuno lutihwayo syohoso nejap+iwo'n'ingkisofoho.

¹⁹ Oso'no nakwo ole lutihwawo'n'ingkuhwono. Anitu Jisas Kilaisimo humaso sohwo kako kakoe mango sohwa kakoe a'amu ne imo'nifitne'no honingkano imo'mentisofoho. A'amu Anituye a'amu ne imo'nyo sofe honingkano wonyo somne'no Anitu kako apa'no huno m'ikwesyafisy+iwo'n'ingki yohoho. Oseso Anitu kakoe mango sohwo kakoe a'amu ne imo'nyo'ne honingkano neso lijwamofone syohoso nejapmmentisofoho.

²⁰ Oseso nakwo Kilaisiye simo'mango mofohi'nontani kakoe hungkuno lijwosemofalokuhwono. Oseso nakwo Anituye hungkuno selontaneso Anitu kako a'amu hopi'nonohino somne'no joho ulalofoho. Oso'no olo hungkuno loso nakwo a'amu hopi'nonohino sokune'no yokumpohn'nyo selalokuhwono. Kilais kako nakumne'no hitoho m'ikun'imposo ulofalokunjo so'no sekwo kakoe mango soku Anituye a'amu ne hmno'n'imno.

²¹ Kilais kako wonyo honingkano ane sohomo Anitu kako nakwo hopi'nonohino hn'nwiye honingkano wonyoso Kilaisimo kisahumentisofoho. Nakwo Kilaisi'nji ufohi'noso'manji Anitu Kilaisiye honingkano wop'ingo'nohini nejapososo wop'ingo kuyoho wonal'montonoho.

6

A'amu Anituye hungkuno lutihuku'mofo

syoho'njo   sohwa   yo'mayo   tango
mawo'n'ingkohofoho.

¹ Nakwo Anitu'nji syoho iwo'n'ingkuhwone hn'nwi nakwo olo so'no jomo yokumpohn'nyo selalokuhwono. Anitu kako sekumne'no wop'ingo seloho'mentiso somo sekwo nto ma'mentohofoso ne ane siki imo'n'ingkuhwaloho.

² O'o, Anituye hungkuno oleso upa'n'imno. Ngko sekumne'no hitoho ntofoso sohonta sekwoe humotahoso upa'n'imentohefoho.

Sekumo asomo setimayo'ne s'ikuno somo ngko sefo'ma'mentohefoho.

Upa'n'imno. Olohonta Anitu kako nakumne'no hitoho ulofalofoho. Olohonta Anitu kako sekumo wosefo'ma'mne'no yalokweno nelalofoho.

³ Ngko Anituye syoho ulohofiyso sohwo'n'imo a'amu nje yahino somo nohon'ingkujo'no hon'ingkano wonyo nohon'ingkiji'manji Anituye syohomne'no hwasyo hungkuno mjant'ifitnnohonji hon'ingkano wop'ingo'nohini yalokweno. A'amu fihwo kako Anituye hon'ingkanomo t'ifi un'ingkamo loso sohwo nohon'ingkuhwosi ngko hon'ingkano wonyo imeso'no kako nohon'ingkuhwoso'no kako pi'wasyoso'manji oso ni'hu'no wonyofoho.

⁴ Oso'no s'ikuno huhwo huhwi nakwo Anituye syoho ulohofiyso sohwo'ni nakwo a'amu somo yahino wop'ingo'nohini it'ihwalokuhwono. Yo'mayo tango ne'mante so'no nakwo Anitumne'no yokumpohn'nyo ne'no lohofiwo'n'ingkuhwono. Ou, hofi'ko nakumo wonyo nalohofoso hofi'ko

nakumo wonyo namokiyoso nakwo ne'no lohofiwon'ningkuhwonefoho. Oso'no a'amu hofiko huno ole uyono. Yo'mayo tango ko u'manteso syoho moho'nasiyoso Anituye syoho ulohofiyo ne hwafoho. Huno ose uyono.

⁵ Hofiko nakumo hwaningo nafonjontifi impe nantofontifi nakwo mango sohwa nonafotofontifi joho wonyo'nji nalowo'nngkohofofoho. I oso'no nakwo Anitumne'no yokumpohn'nyo ne'no lohofiwon'ningkuhwono. Nakwo syoho engo yontani saho ito'no mofosyawoso'njo mijohon'ji humawon'ningkuhwonefoho.

⁶ Nakwo yahino ito'nohino yontani huno wopingon'nohini mokosyohumalohwono. A'amu nakumo wonyo nalohofontifi somo yoka kunto'no muliwo'nngkiyihwonefoho. O'o, yahino wopingon'nohini ulohofiwon'ningkuhwonefoho. Nakwo Anituye Towahuno Wopingon'ji nohumentani a'amu hopi'nonohino somo simeho uyalokuhwono. Mango'nohino hwonan'imaho. O'o, simeho nehopi uyalokuhwono.

⁷ Anituye yokumpohn'nyo mentane so'no nakwo Anituye hungkuno nehopi'nohini ulalokuhwono. Nakwoe honingkano ito'nohinoso mekino hopa aho angahohntani mokosyohumentani a'amufe yahino wonyo somo monje yasiyo'nefoho. A'amu nakumo wonyo wonelohofantifi yalokwofoso nakwoe honingkano ito'nohinoso nakwoe sampe pa'nyo nefe'malofoho.

⁸ A'amu fehohnjoso nakwoe yofe ko ho'nomantifeso nom'nihwa nakwoe yofe monje

yasyiwo'n'ingkohofoho. A'amu fehohnjoso sitofoko nalontifeso a'amu fehohnjoso nakwoesyoho somne'no hungkuno wopi'ngohini liwo'n'ingkohofofoho. Oso hiso'no nakwo hunomasyafusiyo'njo yalokuhwono. O'lo nakwoesyoho'nohino yalokuhwono. Nakwo hungkuno nehopi'nohino ko ulahon'ingkuhwoni a'amu fehohnjoso hwasyo hungkuno'njo kuyohonalivo'n'ingkohofofoho.

⁹ A'amu fehohnjoso nahonontifi a'amu kengo hwasoho nalontifi hohujo ikinjonamofiwo'n'ingkohofofoho. A'amu fehohnjoso nahonontifi nakwoe a'amu hwafoho nalivo'n'ingkohofofoho. Sikuno fisomo nakwo poyo umonantani ko yontaneso nakwo songone'no humalohwono. Anitu kako nakwoehon'ingkanono ito'no monehwajiyo'ne so'no tango ko nejaponteso kako nakumo poyomonamokiyofoho.

¹⁰ Nakwo simeho tango'njo hopa ko humentaneso nakwo engolopohamo simonyo yalokuhwono. Nakwo yo'mayo so'no umofonyo inyo hopa sohwna'ni ko humentaneso nakwo nom'ne a'amu somo yo'mayo pi'n'ingengoso uyivo'n'ingkuhwonefoho. Nakwo impo'namo'nnyo pa'nyo ko humentaneso nakwo Anituye yo'mayo wonyoangkafosomokosyohumawo'n'ingkuhwone hwona'nyoho.

¹¹ Ou, nje a'amu Koulin soku, nakwoe simehomjo hungkunoso yolohoso selalokuhwono. Nakwo sekumo simeho engo ne'njo sejopalokuhwono.

¹² Nakwoe simehoso hano mopiku'nauyoho.

O'o, nakwo sekumne'no nakwoe simeho nemo'n'ngkahon'ngki sejopalokuhwono. I oso'no sekwo simeho mohwosompo'nawo'nnyo soku nakwo'nji simeho afa inyo ku'maho.

¹³ I sekwo nje mehomi soku sen'ngkwowhosa hungkuno seliwo'n'ngkohofa hopaso waseli'nonne'no yohono. Nakwo simeho ne'njo sejopalokuhwone hopaso sekwo nakumo simeho ne'njo fonejapmno. Sekwo sekwoe simehoso nakumne'no fohwosampo'n'mno.

Sekwo Anituye a'amu soku sekwo yahino wonyo so'nji nomajopohi'n'ngkutoho. O'o, sekwo Anituye anga wop'ngo kuyoho.

¹⁴ A'amu Anitumo min'ngkayoso hofikoe yahinono nakwo pa'nyo'njo'maho. Oseso sekwo Anitumo in'ngkuno soku sekwo hofiko'nji nomajopohi'n'ngkutoho. Hofikoe yo'mayo yahinono hofiko'nji ikutoho. O'o, hon'ngkano wonyo'nji wop'ngo'nji nem'no kemokosyohumayoso pipilo. Sikwo'mjoho'nji pomponaho'nji afapo lawotoho. Nihu'no awonoho.

¹⁵ Kilaisi'nji Seten'nji siko simeho afa linalokusiyo. Nihu'no awonoho. Oseso a'amu Anitumo simeho hi'ntnnono unyo sohwo'nji simeho hi'ntnnono muyo sohwo'nji siko huno afaso pipi wosyofisyanjito. Nihu'no awonoho.

¹⁶ Nakwo huno nayohoho. Anitu songo humaso sohwo kako nakumo nehumaso so'no nakwo kakoe anga wop'ngo hn'nwoho. Oso'no nakwo Anituye anga hn'nwi nakwo hwahoponjo hwoso peefo ki'nyo yo'mayo yahino so'nji peho'no elofisosyalokuhwono. Nihu'no wonyofoho. O'o,

nakwo Anituye ango'nwoho. Anitu hungkuno
ole nalimento,

Ngko nje a'amu'nji nohumahm'mo hofiko'nji
nomohu'mokin+ngkuhwasi hofiko'nji
wofosyohumamonnoho.

Ngko hofikoe Anitu hwo'nyoho.

Hofiko nje hwe moya'mifofo.

¹⁷ Anitu ose nalonto nom'nepo kako ole
nalimento,

Sekwo oso a'amu ngkimo monn+ngkape'njo
somne'no sekwo hohujo ikinjaofikuji
uliko'mafikuji nje yahino songo'nji
fesyohumantokuno.

Yahino nom'ne wonyoso nokemokosyohu-
mafikutoho.

O'o sekwo ose ifijo'manji ngko nje mehomi
semoku'mo wosetima'mo.

¹⁸ Ngko sen+ngkwahwo'ni umo'nimo.

Sekwo nje hwomu hwahninji nje mu sopeehn-
nonji fesyohumamno.

Ngko sekwoe Hwe Engo yo'mayo
yokumpohn'nyo hwapingo sohwo'ni
selalokweno.

7

¹ U nje a'amu soku, oso hungkuno wopingo
hiso mtimokoheso Anitu nejapmmentiso
so'no nakwo huno syofisyihwasi yo'mayo
wonyo nakwoe simoho wonyo umo lonte
so'nji yo'mayo nakwoe huyo'mango hwasyo
hon+ngkanomo ipemotonawe so'nji nihu'nahone
ho'naofihwasi Anituye yahino wopingo somo
un+ngkohwano. Nakwo nakwoe yahino

somne'no Anitumo wonimango uyoso'no iyoho wonanono. Honingkano wopingo ito'nohino somo uningkohwano.

A'amu Koulin somo Poul iyoswo simo'mjo mtimokumentiso somo hofiko tifi iningkamentohofu so'no Poul kako simonyo imentisofuho.

² Nakwo sekumo wonyo maselohofe hwona'nyoho. Nakwo hwe fihumo wonyo mulohofefuho. Nakwo afofo hungkuno hwasyo ulontani a'amu fihwamo mokompemaso hwona'nyoho. I oso'no sekwo simeho monejape'njo peho'neto.

³ Ngko yoka hungkunoso momjoselalokuyohono. O'o, hungkuno ole nto selohono. Nakwo sekune'no simeho engo sejopalokuhwono. Oseso sekwo songo humafijo'manji nakwo sekwo'nji songo wohumano. Sekwo poyo imo'nifijo'manji nakwo huhwona'ni poyo umo'nano.

⁴ Hungkuno yoloho'nohini selalokweno. Ngko sekumne'no simonyo engo yalokweno. Yo'mayo tango nimanteso ngko sekumne'no apa'no huno syafisyontneso nje simeho wopingo nimon'nowo'ningkisofuho. Simonyo yiwon'ningkohefuho.

⁵ Nakwo ango Tilouas uliko'mentani hwaho Masetouniya imofapmmentihwone sohonta nakwoe a'apaho usijo we'e mofosyohumayofuho. O'o, yo'mayo yo'mayo tango engoso ne'mamojofuho. Yo'mayo yoka ne'mahonjoso nakwo iyoho nanimojofuho.

6 I oso'no Anitu kako kakoe a'amu simeho tango'njo somo simeho wopingo umokiyoso hwapingo hweho. Anitu kako Taitas nihwatimentiso sohwo kako none'manto nakwoe simeho wopingo namokumentisofoho.

7 Taitas nakumo ne'mayoso oso'ne'nohino'maho. O'o, kako hungkuno sekumta'ango oso nemotapmmmentiso so'ne nakwo simonyo mikunimposo yontani simeho wopingo namokumentisofoho. Kako sekwo'nji nohumentaningki sekwo hofiyo umokosyohumamentohofofoho. Kako sekwo'nji humamentiso so'no ole nalimento, Sekwo nohonyo'ne humotaho lalokwofo. Sekwo oso honingkano wonyo so'no simeho tango seyahonngki ito'no mihwajimalofo kuyoho. Sekwo ngko'nji simeho afa inyo'ne syafisyontifi nje hungkunomo iningkayo'ne semo'nngkohoho. Ose upa'nimentiso so'no ngko simonyo imentohefoho.

8 Oso iyoswo simo'mjo ngko sekumne'no semti'mokimentohe so'no sekwoe simeho tango ko seimentisoso olohonta nje simeho tango maniyantofiyoho. I simo'mo ngko mt'i'mokumentohe sohonta sekumo simeho tango seyo'ne so'no huno syafisyonji ngko simeho tango engo nimentisofoho. I oso'no oso simeho tango se'mayoso sikuno pi'ningo'maho. O'o, sikuno tifoponoho.

9 Oseso olohonta oso hungkuno tango'njo semti'mokimentohe so'no ngko simonyo yalokweno. Hwapingoso sekwo sekwoe simeho tango somjo oso'ne'maho. O'o, olenoho. Oso

simeho tangoso sekwoe yahino wonyo somo iwolo'mokumentohoho so'no yalokweno. Ngko huno ole niyohoho. Oso simeho tangoso Anitu huhwo sejapmmentisofoho. Oso'no nakwoe hungkunoso sekumo wonyo maselohofefoho. Awonoho.

¹⁰ Anitu kako kakoe a'amumo simeho tango uyoso'manji oso tango hiso a'amu honingkano wonyo somne'no i'waho ikuji yahino wonyo somo hohujo ikinjaofikuji Anitumo ufohi'nyo'ne wonefo'ma'montonoho. I oseso Anitu kako simeho tango nejaposo somo nakwo nakwolaho molanehwono. I oso'no a'amu Anitumo simeho munyoso simeho tango uyihwoso'no oso simeho tango hiso hofikoe yahino wonyo somo miwolo'mokufitnnehoho. Oso'no hofiko tikanomo ufitnnefoho.

¹¹ Ou, sekwo huno ito'no fikwesiyafihupmno. Oso simeho tango Anitu sejapmmentisoso sekumo yahino wopingo wopingo setihwamentisofoho. Sekwo yahino wopingo ito'nohino somo hi semo'ningkahoningki sekwo olo honingkano wonyo so'no semti'mokimentohe so'no komo'no likafontifi hungkuno homo somo ito'no mihwatimentohofofoho. Mihwajontifi oso hwe honingkano wonyo'njo sohumo yoka ulontifi honingkano wonyo somne'no iyoho senalofoho. Sekwo nakumo nahonyo'ne humotaho lontifi oso hwe huhwo sohwoe honingkano wonyo somta'ni hungkuno mikwolofihwatimentohofofoho. Ose imentohoho so'no olohonta sekwo wonyo ane kuyoho, huno nayohoho.

¹² Oso iyoswo simo'mjo semti'mokimentoheso

ngko oso hwe honingkano wonyo'njo sohwo'nji oso hwe kako kakimo wonyo uloho'mentisoso hune'nohini semti'mokimentohe'maho. O'o. Olenoho. Sekwo olo hilo so'no huno seyone'nji semti'mokimentohefoho. Sekwo Anituye timopo nohumafikuji nje hungkuno so'no hi semo'n'ngkuhwoso'no nakwo'nji simeho afa inyo'ne'eno lonji semti'mokimentohefoho.

¹³ Oso hiso ne imo'n+mentiso so'no nakwo nakwoe simeho wop+ngo namo'n+mentisofoho.

Oso'nohin+imaho. O'o, Taitas kako sekwoe angopo nta'ni ne'manto simonyo engo imentisofoho. Hwap+ngoso kako sekwo'nji nohumentan+ngki sekwo kakimo ut+manti+fi yahino wop+ngo'nohini uloho'mentohoho so'no kakoe simeho hofiyo umokumalofofoho. Oso'no nakwo sekumne'no simonyo selohofalokuhwono.

¹⁴ Simo'mo ngko sekwoe yofe Taitasiye simanopo ho'nosema'mentohe so'no ngko sekumne'no won+mango mann+mentisofoho. O'o, yo'mayo hungkuno hopi'nonohino ngko sekumne'no Taitas+mo ul+mentoheso nehopi imo'n+mentisofoho. Ngko sekumo hungkuno nehopi'nohino seliwo'n+ngkohe hopaso oso hungkuno Taitas+mo ul+mentoheso ne imo'n+mentisofoho.

¹⁵ Taitas kako sekumo se'ma'mentiso sohonta sekwo kakine'no yomo'nji iyoho'nji ko yont+fi kakimo ut+manti+fi wop+ngo uloho'mentohofofoho. Sekwo kakoe hungkunomo hofiyo'no in+ngkamentohoho so'no huno syafisyonto kako sekune'no umo'nalofoho. Oso hiso'no nt+mentisofoho.

¹⁶ Oseso sekwo yahino wonyoangkafo yontife

so'no ngko huno niyohoho. Sekwo yahino wonyoangkafo'nohinoso ne'no uyihwantifeho. Oso'no ngko simonyo yalokweno.

8

A'amu Anitumo in'ingkawo'n'ingkohofoso hofiko nom'ne a'amu somo ufo'mawo'n'ingkohofofoho.

¹ Nje a'amu soku, sekwo olo hungkuno loso huno ito'no waseyonontnne'no waselimonne'no yohono. A'amu hwaho Masetouniya sopo humalofoso hofiko Anitumne'no simeho uyo so'ne uhu'mokuwo'n'ingkohofoso somo Anitu kako wonyoangkafoso ulohofalofoho.

² Hofiko nohumentan'ingkofi tango m'ikun'imposo u'manto oso tango hiso hofikimo yamofu uloho'mentisofoho. Hofiko umofonyo m'ikun'imposo ko inyo hi hofiko Anitumne'no simeho wop'ingo'nji humamentohofofoho. Oseso hofiko nom'ne a'amu somne'no ufo'mayo'ne huno syafisyontifi hofikoe hamniyoho uhu'mokumentohofofoho.

³ Hungkuno yoloho selalokweno. Ngko oso hamniyoho hiso'no jomo ul'imentohe'maho. O'o, hofiko hofikoe hunomnohini in'ingkamentohofofoho. Hamniyoho ilifeo'mentohofoso uhu'mokontifi osopo nom'ne hamniyohoso umofonyo ko yontifi uhu'mokumentohofofoho.

⁴ Hofiko nakumo jomo yokumpohn'nyo ole nal'imentohofi, Anituye a'amu ango Jelusalem humamotofoso yo'mayo so'no umofonyo engo yalokwofu somo nakwo ufo'masoso wop'ingotaho.

5 Ose nelahon+ngkofi nakwo huno ole syafi+hu'ment+hwoni, Hofiko hamniyoho we'eso a'amu somne'no uhu'mokantifeho. Ose ko syofi+syahon+ngkuhwoni hofiko simo'mo hofikoe simeho Anitumo uyontifi hofikoe yahino yo'mayo so'nji Anitumo ni+hu'nahone uy+mentohofofoho. Nakwo Anituye simeho wop+ngo umokane'entifi nakwo hi'nimne'no hitoho ulofalofoho.

6 Oseso Taitas kako hamniyoho hu'meesiyo syohoso sekwo'nji ema'mentiso sohomo sekwoe angoso oso a'amu fo'mayo syoho homo somo esojwaofone hungkuno uliment+hwonefoho.

7 Yo'mayo syoho iwo'n+ngkohofoso wonyoangkafo'nohini iwo'n+ngkohofokuyoho. Sekwo yo'mayo so'no Anitumo simeho hi'ntnnono uyalokwofo. Sekwo Anituye hungkunoso hofiyo lut+hwelokwofo. Sekwo Anitu mta'ni yo'mayo huno wop+ngoso tipemalokwofo. Sekwo a'amu nom'nimo ufo'mayo'ne hi semo'n+ngkahon+ngki hofiyo yalokwofo. Oso'nji sekwo nakumo simeho nejopalokwofo. Sekwo oso yo'mayo hiso wonyoangkafo iwo'n+ngkohofohopaso sekwo oso hamniyoho hu'meesiyo syohoso moi'wo wesejwaop+fentnne'no yalokweno.

8 Ngko hamniyoho engo uy+imno masel+imnehono. O'oso'ne'maho. I oso'no nom'ne a'amuso hofiko olo syoho somne'no hi umo'n+ngkahon+ngki hofiyo uyalokwofo. Oseso sekwo oso pa'nyo ifijo'manji nakwo huno ole wonayono. Hofiko mango'nohini'maho. O'oso, nom'ne a'amu somne'no hitoho nehopi'nohini

selofalofoho. Huno ose wonayimontonoho.

⁹ Nakwoe Hwe Engo Jisas Kilais nakumne'no wonyoangkafo naloho'mentiso so'no sekwo huno seyohoho. Kako yo'mayo hopi'nonohino mokosyohumunyo hwapingo sohwo kako nakumo nefe'mayo'ne umofonyo hwapingo imentisofoho. Sekwo yo'mayo wopingo ahwomo mta'ni mayoso'no kako oso wopingo homo somo uliko'motaponto nakwoe hwaho lopo umofonyo engo imentisofoho. Kilais kako sekumne'no ose imentiso so'no sekwo a'amu nom'ne somne'no huno syafisyikuji ufo'mapmno.

¹⁰ Ngko nje hunoso olo syoho lomne'no wolijwasemo'mne'no yohono. Sekwo nom'ne soswo somo oso syoho hiso ulika'mentohofoho so'no sekwo syoho hiso olohonta moi'wo fesyojwaopmno. A'amu hopi'nonohinoso oso hamniyoho hu'meesiyo syoho yalokwofoso sekwo ni'hu'no simo'mo oso hiso'no hungkuno mtitofontifi hamniyoho hu'meesiyo ema'mentohofofoho.

¹¹ Oseso olohonta oso syoho hiso moi'wo fesyojwamopmno. Hohonta sekwo oso syoho hiso hi semo'ningkahoninki ema'mentohofofoho. Oso hopaso sekwo syoho homo somo moi'wo esejwaofone hi wasemo'nono. Oso hamniyoho sekwo anga'no anga'nohino soku mokosyohumawo'ningkohofoho somo yo'mayo so'no yano ulofiyikuji fehohnjo a'amu nom'ne somo ufo'mayo'ne foho'naopmno.

¹² Sekwo hamniyoho engo momokosyohumunyo soku nohumafikuji nom'ne a'amu somo ufo'ma'mo huno yokumpohn'nyo

syafi⁺syikujo'no Anitu kako simeho wopingo wosejapmmontonoho. Kako hamniyoho engo so'no mosyof⁺syalofiyoho. O'o, ji^e we'e mokosyohumunyo⁺so nom'ne a'amu somo ufo'mano likuji hamniyoho fehohnjoso uy⁺ifijoso sekwo Anituye simeho wopingo umokantifeho.

¹³ Ole moselalokuyohono. Sekwo nom'ne a'amu somo ufo'mayone syoho engo yokumpohn'nyo yontan⁺ngkuji oso a'amu hiso sekwoe hamniyoho nomafi⁺kujo'no syoho ane'njohwo wopingo'nohini wohumafe. Ose moselalokuyohono. O'o, ngko Anituye a'amu neso yo'mayo ito'no humayo'ne umofonyo miyoso'no selalokweno.

¹⁴ I olhonta sekwo yo'mayoso pi'n⁺ngo engo mokosyohumunyo kuyoho. Oso'no sekwo a'amu olhonta umofonyo inyo somo ufo'mapijo'manji tifi no'mo sekwo umofonyo ifijo'manji hofi⁺ko osohonta oso hiso'no pi'n⁺ngo mokosyohumunyo'manji wosefo'mantifeho. Sekwo ose ifijo'manji sekwo hopi'nonohino yo'mayo so'no ito'no fosyohumayo'ne umofonyo mifitne kuyoho.

¹⁵ Oso hopaso a'amu Anituye hungkuno mt⁺i'mokumentohof⁺sohwa hofi⁺ko a'amu Isilael a'amu mohumunyo sopo nohumentan⁺ngkofi Anitu wosopayo ahwomo mta'ni uy⁺imentiso somne'no ole mt⁺i'mokumentohofi,

A'amu kako wosopayo pi'n⁺ngo engo hu'mema'mentiso sohwo kako wosopayo nilifeesiyoso ane hweho.

A'amu kako wosopayo we'e'nohini hu'mema'mentiso sohwo kako wopayo'ne

umofonyo miyo hweho.
Ose mt'i'mokumentohofofoho.

Poul kako Taitasi'nji nom'ne a'amu sohwanji hofi'ko ango Koulin sopone'no lihwatimentisofoho.

¹⁶ Anitu kako Taitasimo huno wopingo uya-honngki Taitas kako sefo'mayo'ne nakwo hopa imo'nalokunjo so'no ngko Anitumo isamoyoka ulalokweno.

¹⁷ Ngko oso syoho hiso'no ko ulimentoheso ngko huno ole syofisyalokweno. Ngko kakimo hungkuno mujo'njo yonti'mtentesi kako kakoe huno mta'ni sekuye pono pihwonesohilo.

¹⁸ Oseso Taitasi'nji nom'ne a'amu sohwo'nji sekuyepono uhwojalokuhwono. Ango'meemjo a'amu Anitumne'no uhu'mokuwo'nngkohofoso oso hwe huhwo sohwo kako Anituye hungkuno hofiyo lutihwawo'nngkiso so'no hofi'ko kakoe yofe ho'nomawo'nngkohofofoho.

¹⁹ Oso'nohinimaho. O'o, oso a'amu hiso hofi'ko oso hwe sohomo ngko'nji a'amu Jutiya somne'no hamniyoho uyohojae'ne uhvosopo'mentohofohweho. Olo syoho yalokuhwoneso nakwo Anituye yofe ho'nomentani nakwo nom'ne a'amu somo ufo'ma'nyo so'no hi nemo'nngkahonngki utihwalokuhwono.

²⁰ Nakwo olo hamniyoho engo a'amumo ufo'mayo'ne mokosyohumalohwone so'no a'amu fihwa hofi'ko nakwoe yahino somne'no hwasyo hungkuno mjonalifitnohontani oso hwe huhwo sohomo hofi'ko uhvosopo'mentohofohweho sohwo'nji uhwojalokuhwono.

21 Nakwo Anituye timoponohini yo'mayo yahino ito'nohino uyantane'no ihwone'maho. O'o, a'amu hopi'nonohino sofe timopo yahino wopingo ito'nohinoso uyantane'no yihwono.

22 Oso hwe hufa'u sohwa'u'nji nom'ne hwe anga'nohino sohwo'nji uhwojalokuhwono. Sikuno pi'ningo engo somo olo hwe lohwoe syohoso kakimo nakwo syoho hiso'no yamofu ulohofontaneso kako oso syoho hiso'no hi umo'n'ngkahon'ngki hofiyo yalofoho. Sekwoe yahino wopingo so'no ngko oso hwe huhwo sohomo ulimontohe so'no kako huno ole uyohoho. Sekwo nom'ne a'amu somne'no hamniyoho hofiyo wohu'mesyantife so'no huno uyohoho. Oso'no kako sekwoe ango pone'no simeho wopingo'njo wose'ma'monte'no yalofoho.

23 Taitas sohumne'no sekwo huno ole so'no waseyono. Ngko yo'mayo syoho sefo'mayo'ne iwo'n'ngkoheso Taitas kako ngko'nji majopohi'nontai syoho afa'no afa'no yalokuhwoyo. Oso hwe nom'ne sohwa'u siko oloponjo a'amu Anitumne'no uhu'mokuwo'n'ngkohoho sofe simano mafahi'nonji siko Kilaisiye yofe ho'nomayo'ne olo syoho loso yalokusiyo.

24 Oseso oso a'amu huhwo sohwo sekwo hofiyo utimafikui sikine'no hitoho waselofono. Ose ifijo'manji oso a'amu oso hwe hufa'u hwa'umo sekuye pone'no uhwojalokwofoso hofiko huno ole wosyofisyantifeho. Yo'mayo hungkuno wopingo Poul kako a'amu Koulin somne'no nal'wo'n'ngkisoso ne'njofoho

wosyofi:syantifeho.

9

Anituye a'amu ne somo ufo'ma'nyo'ne hungkunofoho.

¹ Sekwo oso hungkuno Anituye a'amu ne somo ufo'mayo'neso nto upa'nimentohofofoho. Oso'no oso hiso'no ngko nom'ne hungkuno sawemoso maselimnehono.

² Ngko huno niyohoho. Sekwo olo syoho losomne'no hi semo'nyo'ne yalokwofo. Oso'no ngko olo hwaho Masetouniya a'amufe simanopo sekwoe yofe ho'nomawo'n'ngkohefoho. Ole uliwo'n'ngkohono. Soswo anga'no mehonihwatimentihwone sohonta a'amu hwaho Ngkilik ango Koulin osopo humalofoso olo syoho hiloso nto ulika'mentohofofoho. Ose uliwo'n'ngkohe so'no olo hwaho Masetouniya a'amuso oso hungkuno homo somo upa'nontifi hofiko hi'nji olo syoho hiloso ulikofalokwofo.

³ Ngko olo syoho hilo so'no sekwoe yofe ho'nomawo'n'ngkohe so'no ne ane imo'nonoho. O'o, ngko nto selohe hopaso sekwo hamniyoho hu'meesiyoso sokafo femokosyohumamno. Ose syafisyonji oso a'amu hiso sekwoe ango pone'no uhwojalokuhwono.

⁴ Ngko sekwoe yahino wopingo so'no a'amu lomo uliwo'n'ngkohe so'no ngko a'amu Masetouniya fehohnjo so'nji sekumo sel'mehwaso'no sekwo hamniyoho hiso sokafo moho'nasiyo'manji ngko wonmango engo wannimontonoho. I sekwo hokunonji wonmango wonanimontonoho.

⁵ Ose mmo'nonehonji ngko ole syofihu'male, Ngko olo a'amu lomo ango Koulin sopo kakine'no uhwatime oso hamniyoho sekwo uyohojano lontife so'no hofiko sekwo'nji sokafo ito'no fesyohumamno. Oseso ngko tifi nose'mahm'me'no ngko hamniyoho hiso sekumta'ni momakul+syosema'mnehono. O'o, sekwo nom'ne a'amu somo simeho uyalokwofo so'no sekwo simeho nohayo'nji sekwoe huno mta'ni foho'nahumno.

⁶ Sekwo olo so'no huno fisyafihupmno. Hwe fihwo kako wopayo we'e hulinyo sohwo kako wopayo we'e woma'montonoho. I a'amu nom'ne sohwo kako wopayo engo hulinyo sohwo kako wopayo engo woma'montonoho.

⁷ Sekwo a'amu anga'no anga'nohino soku sekwo huno hamniyoho alale woho'nosyano lifijo'manji sekwoe hunomnohini in+ngkakuji foho'naopmno. A'amu fehohnjo hofiko hamniyoho engo so'no jomo yokumpohn'nyo selikujono a'amu fihwa hofiko simeho tango'nji hamniyoho hiso ho'nasiyoso oso wopingo'maho. O'o a'amu kakoe huno mta'ni hamniyoho simeho wopingo'njo uyo sohumo Anitu kako oso humne'no simonyo yalofoho.

⁸ Anitu kako yo'mayo ito'no humayo'ne sejap+hwosi oso'nji nom'ne yo'mayoso ilifeesiyo'neso sejaponeso hopoenohino hweho. Oseso sekwo ito'nohini nohumafikujoni nom'ne a'amu somo ufo'mayo'neso ilifeesiyo'neso weho. Oseso sekwo nom'ne a'amu somo wopingo ulohofoneo hopoenohino kuyoho.

⁹ Oso pa'nyoso a'amu Anituye

hungkuno mtì'mokumentohofò sohwa ole
mtì'mokumentohofi,

A'amu fihwo Anìtuye yahinomo
inìngkawowo'nìngkiso sohwa kako a'amu
yo'mayo so'no umofonyo inyo somo
yano'nohino hweho.

Oso yahino wopìngoso ne'no
mjìmìwentanìngkuhwosi Anìtu kakimo
ne'nohino hofiyo womokosyohuma-
montonoho.

Wopìngo uloho'montonoho.

Ose mtì'mokumentohofòfoho.

¹⁰ Anìtu kako a'amu hn'nìmo yo'mayo uyo
hujo'ne nejaponteso tìfi wopayo nyo'neso
nejapìwo'nìngkiso hweho. Oso hopaso sekwo
a'amu nom'ne somo ufo'malokwofo so'no
sekwo wopayo hulalokwofo. Oso hulalokwofoso
engo imo'nìngkuhwosi ne pi'nìngo engo
womantìfeho. Oseso oso uyo hujoso Anìtu kako
pi'nìngo wosejapmmontonoho.

¹¹ Sekwoe yo'mayo so'no Anìtu engo
imokahonìngkuhwosi sekwo yo'mayoso
nom'ne a'amu somo yano uyantìfeho. Oseso
oso hamniyoho uhu'mokinyoso nakwo
nomotasihwaso'no a'amu pi'nìngo engo sekwoe
yahino wopìngo so'no Anìtumo isamayoka
mìkunìmposo ulantìfeho.

¹² Sekwo oso yahino wopìngo yalokwofo so'no
yo'mayo wopìngoso hufa'u umo'nìmontonoho.
Sìmo'mo Anìtuye a'amu umofonyo inyoso
ito'nohino wohumantìfeho. Nom'neso
olenoho. A'amu pi'nìngo engoso hofìko

Anitumo isamoyoka ulikui kakoe yofe engo woho'nomantifeho.

¹³ Sekwo nom'ne a'amu somo ufo'malokwofo huhwo sohwa hofiko huno ole wos-esyofisyantifeho. A'amu Kouliniso hofiko Kilaisiye hungkunomo upa'nontifi ito'no in'ngkwalokwofo. Mango'nohinimaho. O'o, ne'njofoho. Ose syasyefisyikui hofiko sekumta'ni hamniyoho mapijo so'nji sekwoe yahino wopingo so'ntnne'no Anitumo isamoyoka engo ulantifeho.

¹⁴ Oseso a'amu hiso hofiko huno ole uyono. Anitu kako sekumo wopingo engo selohofalofoho. Hofiko sekumne'no Anitu kako sekumo wopingo ne'no selohofone so'no jomo ulantifeho.

¹⁵ Anitu kako kakoe hwomu wonyoangkafo nejapmentiso so'no nakwo isamoyoka mikunimposo ulano. Hwomu huhwo sohwoe mpoyo wopingo hopi'nonohinoso nakwo hopoenohini molanehwono.

10

A'amu Anituye syoho'njo somne'no hwasyo hungkuno mjijo somo Poul kako monje yahumentisofoho.

¹ Ngko Poulini ngkine'no hungkuno we'e waselimonne'no yohono. A'amu fehohnjoso ngkine'no ole lalokwofo. Poul kako nakwo'nji nohumanto hungkuno wopingo pompenjiyo'nohino ko nalowo'n'ngkiso sohwo kako kengopo nohumanto nakumne'no iyoswo mtimokonto kako yoka hungkuno'nohini

namti'mokiwo'n'ngkiso hweho. Ose lalokwofo. I ngko Kilaisiye yahino hopa mahm'mo nje yokumpohn'nyo monje yahin'i'mo yoka hungkuno'maso hungkuno pompenjiyo'nohini waselimonne'no yohono.

² Ngko sekwo'nji nohumahm'mo yoka sejo so'no ngkilaho ko lalokweso a'amu fehohnjo ngkine'no ole lalokwofo, Poul kako hwahoponjo a'amu pa'nyoso kako kakoe yofe ho'noma'nyo'ne Anituye syoho yalofoho. Ose lalokwofo so'no sekwo huno ole fisyafihupmno. Poul kako yoka nalonoho likuji nakwo huno ito'no wosyofisyano. Ose fisyafihupmno.

³ Ou nehopi. Nakwo olo hwaho lopo humawo'n'ngkuhwone'nwoho. I oso'no nakwo olo hwaho lophonjo yo'mayo mayoso'no hwahoponjo ikujoho yahino somo min'ngkwalokuyihwono.

⁴ O'o, yo'mayo hwahoponjo yahino wonyo somo uyakolofo'neso mokosyohumalohwono. Oso hiso olo hwaho lopo nta'n'i'maho. O'o, Anituye yokumpohn'nyo mta'angofoho. Oso yokumpohn'nyoso Seteniye tojo somo kakoe yo'mayo somo mtihupesoso hoponoho.

⁵ Oso yokumpohn'nyoso a'amu hofiko Anitumo nakwolaho lontifi kakine'no hwasyo linyo sofe hunomo monje yasiyo'neso hoponoho. A'amu fehohnjoso hofiko huno ole syofisyalokwofo. Nakwo hwe moya'mi nom'neso hofiko Anitumne'no huno wop'ngo tipemapitnnohontani nakwoe yokumpohn'nyo'nji oso hon'ngkano Anitumo u'mayo somo wop'jwosyano. Huno ose ko syofisyantifeso oso yokumpohn'nyo Anitu

mta'ango yo'mayo yahino wonyo somo uyakolofone mokosyohumalohwoneso oso honiᅅgkano pijwasiyo'ne homo somo nakwo mtihupeso hoponoho. Oso yokumpohn'nyo mokosyohumalohwone so'no yo'mayo huno wonyo syofiᅅyalokuhwone'manji nakwo olo huno Kilaᅅimo enjwa'mo ho'nasiyo'neso hoponoho.

⁶ Oseso sekwo nakwoe hungkunomo enjwa'mo nto'no wohumano nalifiᅅo sohonta a'amu anga'no anga'nohinoso oso hungkuno homo somo hwotoho fentiᅅi oso a'amu sofe asoho'yomo mewo'nᅅngkohoho hungkuno mikwolofihwajiyo'ne humalohwono.

⁷ A'amu fehohnjoso ngkine'no ole ntantᅅkwofu, Poul kako yokumpohn'nyo neso ane hweho. Kako siki mango'nohino nelalofoho. Ose ntantᅅkwofu a'amuso hofiᅅo nje a'apaho hohnjo somnohini nohonalokwofu. Ne somo manohonyofoho. Sekwo Kilaᅅiye a'amu ne'nwoho likuji'manji sekwoe ne somne'no apa'no huno fikwesyaᅅihupmno. Ole wosyaᅅisyontᅅfeho, Sekwo Kilaᅅiye a'amu ku'manji nakwo hi'nnonji Kilaᅅiye a'amu'nwoho.

⁸ Anitu kakoe syoho somne'no kakoe yokumpohn'nyo nejopahonᅅngki kakoe siᅅmano mofohi'nontani yalokuhwono. Oso yokumpohn'nyo hiso sekwo Anitumo siᅅmeho hi'ntnnono uyalokwofu somo wonyo semokiyo'ne'maho. O'o, sekumo yokumpohn'nyo sesofitofonefoho. Ou, ngko oso yokumpohn'nyo so'ne nje yofe

ho'noma'nyo'ne'manji ngko won+mango
mannonehoho. O'lo, K'ilais kako oso
yokumpohn'nyo ngkimo ntapmmentiso so'no
sekwo ngkimo enjwa'mo humalofo.

⁹ Oso'no sekwo huno ole syafisyikutoho.
Ngko sekumo yoka hungkuno
semti'mokiy+wo'n+ngkohe so'no sekwo
ngkine'no iyoho wasenono. Ose syafisyikutoho.

¹⁰ U nehopi. A'amu fehohnjoso ngkine'no ole
lalokwofo. Oso iyoswo Poul kako nakumne'no
mti'mokuwo'n+ngkisoso hungkuno tango'njo'nji
yoka'nji ko namti'mokiwo'n+ngkisoso kako
none'mahon+ngki uhwonontani kakoe a'apaho
yokumpohn'nyo'njo hwo'maho. Kakoe
hungkunoso sikinjofoho.

¹¹ Ose lalokwofo soku sekwo olo so'no
huno waseyono. Ngko ikanopo nohumanji
yoka hungkuno semti'mokiwo'n+ngkohe
hopa ngko sekwo'njopo nohumahm'mo
oso iyoswo semti'mokiwo'n+ngkohe hopaso
waselimonnoho. Huno ose waseyono.

¹² A'amu fehohnjo sekwo'nji humalofoso
hofiko nom'ne a'amufe yahinomo uhwonontifi
hofikoe yahino so'nji oso a'amu sofe yahino
so'nji yano inontifi hofiko ole selalokwofo.
Nakwoe yahino wonyoangkafo'nji'nwoho.
Ose selalokwofo. Oso a'amu hiso hofiko
hofikoe huno somnohini syafisyontifi hofikoe
yahinomnohini yano inontifeso huno anefoho.
Nakwo a'amu hwahoponjo huno tifo'njo hn'nwi
yano minanehwono.

¹³ I nakwo nakwoe yofeso siki
moho'nomo'nanehwono. O'lo, oso syoho

Anitu nejapmmentiso somne'no nakwoe yahinoso ito'no inaso'manji yahino hiso hopo honingkoningkuhwasi'manji oso syoho Anitu nejapmmentiso so'no woho'nomantanoho. Oso syoho hiso sekuyepono lonehwatimentisoso sekumo ifehu'mokasesyohumaho.

¹⁴ Oso syoho somjo sohe Anitu nejapmmentiso somo muyokolofanehwono. O'o, sekwo oso sohe somo mempo hohnta'ni mohumulofu. O'o, nakwo'njo lohohnta'ni humalofu. Oso'no sekune'no simo'mjo sohwna'ni Kilaisiye hungkuno wopingo losetihwamentihwonefoho. Osopo nom'ne a'amuso nakwoe syoho somjo ne tipema'mentohofu so'no hofiko hofikoe yofe ho'nomo'nimentohofofu.

¹⁵ A'amu nom'neso hofiko Anituye hungkuno losetihwamentohofu somne'no nakwo nakwoe yofe moho'nomo'nanehwono. O'o, nakwo ole'no namo'ningkohoho. Sekwo Anitumo simeho hi'ntnnono uyalokwofoso engo ne'no imo'ningkuhwosi oso syoho Anitu nejapmmentisoso sekwo'njo ajwo sopo engo umo'nimontonoho.

¹⁶ Ose imo'ningkuhwoso'no nakwo nom'ne hwaho sekwoe hohujo hohnta'ni wojo sopone'no Kilaisiye hungkuno wopingoso womotowantanoho. Oso hopo sopo a'amu nom'neso Anituye hungkunoso mulalokuyohofu. Osopo nakwo syoho ihwasi oso syoho somta'ni ne tipemaso'manji nakwo huno ole wonayono. Oso neso nom'ne a'amufe syoho somta'ni'maho. O'o, nakwoe syoho mta'angofu.

¹⁷ A'amu Anituye hungkuno

mti'mokumentohofu   sohwa   ole
 mti'mokumentohofi,

A'amu fihwo kako si'monyo uyimo loso sohwo
 kako kakoe yofe somne'no miyonehoho.

O'o, Anitu kako'nohini yo'mayo wonyoangkafo
 iwo'n'ngkiso sohune'nohini kako si'monyo
 uyono.

Ose mti'mokumentohofofoho.

¹⁸ Nakwo huno ole nayohoho. Hwe fihwo
 kako kakoe yofe ho'noma'n'ngkuhwoeso sohwo
 Anituye timo sopo kakoe yofe engo ane hweho.
 I oso'no Anitu kako a'amu yofe engo ane pa'nyo
 sohomo yofe ho'nomaso'manji oso hwe huhwo
 sohwo yofe engo ne'njo hweho.

11

*A'amu fehohnjoso ole limotofo, Anitu
 kakoe hungkuno liku'mofo syoho so'no
 nahwosopo'mentiso hwona'nyoho. Oso hungkuno
 hwasyo limotofo sohwanne'no Poul kako hofikoe
 yahino somne'no ujo ehontojwahumentisofoho.*

¹ Sekwo ngkimo nupo'ntohumamno. I ngko
 hungkuno fehohnjo a'amu omomo hungkuno
 liwo'n'ngkohoho sohwafe hungkuno hopa
 ko sel'me'no sekwo nje hungkuno somo
 nupo'ntohumamno.

² Upa'nyo Anitu kako sekumo kakimnohini
 in'ngkayo'ne   sehwsopo'mentisofoho.
 Oso'no nom'ne a'amuso sekumo hwasyo
 hon'ngkanomo ipesemotafijo so'no Anituye
 simeho wonyo umo'n'imontonoho. I
 oso'no ngko huhwo'ni simeho wonyo
 wanimo'n'imontonoho. Ihwoni. Ngko pahnimomo

hungkuno we'enehwo waselimonne'no yohono. Sekwo a'mu sijo sofa nom'ni hwanne'no huno mosyafiso hwehwanne'nohuni huno syafisyiwo'n+ngkohoho hopaso ngko sekumo Kilaisiyepono sehwati'me'no sekwo kakimnohuni huno fisyafi+hupmno. Sekwo nom'nihumo un+ngkowano lifijoso Anitu kako simeho wonyo wosejapmmontonoho. I ngko huhwo'ni simeho wonyo wosejapmmonnoho.

³ I oso'no ngko olo hilo so'no iyoho nningkohoho. Hohonta Seten kako homa imo'nonto Atam kakoe ape Efamo hwasyo ulimentiso so'no Efa kako hwasyo honingkanomo iningkamentisofoho. Seten ose uloho'mentiso hopaso a'amu fehohnjo hofiko hwasyo hungkuno lohose'mafikujo'no sekwo Anituye honingkanomo hofiyo iningkawowo'n+ngkohoho somo nusikwojikuji hwasyo honingkanomo iningkayo so'no ngko iyoho nningkohoho. Sekwo Kilaisimnohuni iningkayo yahinoso nusikwajifitnnohontne'no selalokweno.

⁴ Hwapingoso a'amu fehohnjo hofiko sekumo se'mantifi Jisasi'mne'no ngko hungkuno selimentoheso molohose'ma'mmalofho. O'o, Jisasi'mne'no hofiko sekumo wase'mano ko lontifi hofikoe hwasyo hungkunoso Jisasi'mne'no lohose'ma'malofofoho. Oso hwasyo hungkuno homo somne'nohuni syafisyiwo'n+ngkohofofoho. Hohonta nakwo Jisas Kilaisiye hungkuno wopingo selimentihwone sohonta sekwo Anituye Towahunu wopingo ma'mentohofofoho. I lohonta sekwo hofikoe hwasyo hungkuno

somne'no ne'njofoho lonti'fi sekwo towahuno nom'ne kengo ma'malofo kuyoho. A'amu sekumo hwasyo selontan'ngkofi sekwo nakwolaho mujo kuyoho. O'o, sekwo oso syoho hiso ifijo hopaso nomapitnnefoho.

⁵ Sekwo upa'n+mno. Oso a'amu (*apousel*) huhwo soh wamo sekwo wonyoangkafo hwa-soho uli'wo'n'ngkohofoso hofi'ko nje yofemo niyakolo'nnyo hwolaho. Ni'hu'no awonoho.

⁶ A'amu fehohnjo hungkuno lutihwayo yahino wonyoangkafo iwo'n'ngkohoho hopaso ngko ko miyo'njo imneso ngko Anituye hungkuno somne'no nje hunoso umofonyo miyohoyohono. O'o, Anituye hungkuno neso ngko huno niyohoho. Oso hiso'no sekwo huno seyohoho. Sikuno pi'n'ngo engo somo nakwo sekumo Anituye yahino ne so'no nto eseti'hwamenti'hwonefoho.

⁷ Sekwo huno seyohoho. Ngko sekwo'nji no-humanji Anituye hungkuno loseti'hwamentohe sohonta ngko oso syoho homo somne'no ham-niyoho'no jomo selimentohetaho. O'o, ngko nje yofe monje yahinimentohe so'no ngko nje nonyo wosopayo yo'mayo so'no syoho imentohefoho. Oso'no ngko sekwoe yofe honje ho'nosemanji sekumo nje syoho ntohofiyo kuyoho'nji momasemoku'mmentohefoho. Oso yahino wopi'ngo sekumo seloho'mentoheho wonyotaho.

⁸ Ngko sekwo'nji nohumentan'ngko Anituye a'amu ango kengo mta'angoso ngkine'no nje wosopayo yo'mayo somne'no hamniyoho uyohot'mentohofofoho. Oseso ngko sekumo

sefo'mayo'ne a'amu kengo somta'ni hamniyoho hufo hopa ma'mentohefoho.

⁹ Hohonta ngko sekwo'nji humamote sohonta ngko yo'mayo so'no umofonyo yonji oso hiso'no sekumo jomo maseli yonji sekumo tango mosejapefoho. O'o, Anituye a'amu Masetouniya humamotofoso ango Koulin sopo i'mofopahon'ngkofi ngko yo'mayo umofonyo imoteso hopoenohini ntapmmentohofofoho. Oseso ngko hohonta sekwo'nji humanji nje yo'mayo so'no tango mosejapmmotefoho. Oso'no olohontajo so'nji oso yahino hiso'nji ne'no wanjim'momnefoho.

¹⁰ Kilaisiye hungkuno neso ngkimo niweho. Oseso nje yahino hiso'ne'no ngko nje yofe ho'noman'me'no a'amu Ngk'lik sofe ango'meemo ho'ningkan'ngkuhwosi hofiko oso homo somne'no nje yofe monje meen'hufitnnehofo.

¹¹ Oso hungkuno hiso ngko peho'no selohono. Ngko sekumo simeho mosejapmmale'no laselohono. O'o, oso'ne'maho. Ngko sekumo simeho sejap'wo'n'ngkohe so'no Anitu kako huno moi'wonoho.

¹² O'o, oso hiso olenoho. Oso a'amu huhwo sohwa hofiko Anituye hungkuno hwasyo loset'hwawo'n'ngkohoho sohwa hofikoe yofe ho'noma'nyo'ne nakwo Anituye syohoso Poul hopa iwo'n'ngkuhwone hwona'nyoho. Ose ko lontifi hofiko sekumta'ni yo'mayoso semalokwofo. Oso'no hofikoe hon'ngkano somo pijwohumayo'ne ngko sekumta'ni nje syoho somne'no yo'mayo so'no jomo molosema'mmote

yahino hiso olohonta ho'nomo'nalokweno.

¹³ Oso a'amu (*apousel*) homo somo Anitu kakoe syoho somne'no muhwosopo'mmentisofoho. O'o, hofiko hwasyo hungkuno ole seliwo'n'ingkofo, Nakwo a'amu *apousel* sohwafe syoho'njo hwona'nyoho. Ose selahon'ingkofo sekwo oso homo somo in'ingkawo'n'ingkohofofoho.

¹⁴ Sekwo oso hiso'no hi semo'n'ingkuhwoloho. Seten kako huhwo'nji hon'ingkano hwasyo somo sekumo ipesemotayo'ne a'amu ahwomo mta'angohwa pa'n'ingo pomponaho engo'nji imokin'wo'n'ingkiso hweho.

¹⁵ Oseso a'amu Seten'ye syoho ulohofiyoso hofiko Anituye syoho ulohofiyo hopa imo'nyo so'no sekwo yomo ikutoho. Sekwo oso a'amu huhwo sohwafe nuhwonont'ifi a'amu wop'ingofoho sen'wo'n'ingkiso kuyoho. I oso'no hwangu no'mo hofikoe yahino yont'ifijo somne'no tohino engo mapitnefoho.

Poul kako Anituye hungkuno liku'mofo syoho somne'no tango engo ma'mentisofoho.

¹⁶ S'imo'mo ngko ole selohono, Ngko a'amu omomo hungkuno liwo'n'ingkohofoho sohwafe hungkuno hopa ko seli'me'no sekwo nje hungkuno somo nupo'ntohumamno. Olo hungkuno selalokwe loso omomo hungkuno nelalofoho syaf'isy'ikuj'i'manji e'wano omomo hungkuno we'enehwo seli'me'no upo'ntohumamno. Oso a'amu huhwo sohwa hofiko Anituye hungkuno hwasyo loset'ihwant'ifi

hofikoe yofe ho'noma'n'iwo'n'ingkohoho hopaso
ngko nje yofe woho'noma'n'imonne'no yohono.

¹⁷ Hungkuno selalokwe loso Anituye'maho.
O'o, a'amu omomo hungkuno seliwo'n'ingkohoho
sohwa hofikoe yofe ho'noma'nyo'ne omomo
hungkuno seliwo'n'ingkohoho hopa selalokweno.

¹⁸ I a'amu pi'n'ingo hwahoponjo
yahinomo in'ingkawentifi hofikoe yofe
ho'noma'n'iwo'n'ingkohoho sohwafe yahi-
nomo we'enehwo in'ingka'mo nje yofe
woho'noma'n'imonne'no selalokweno.

¹⁹ Sekwo a'amu huno'nji'nwoho
lotalokwofo. I sekwo a'amu hwasyo
hungkuno seliwo'n'ingkohoho sohwamo tifi
in'ingkawo'n'ingkohoho so'no huno ane kuyoho.

²⁰ A'amu fihwo kako nje syoho wontohofiyano
selihwosi mimp'o'nosemotahwosi sekwo
in'ingkayo'nohino kuyoho. U kako sekwoe
yo'mayoso moi'wo wolasemo'mo syafisyihwosi
hwasyo hungkuno wolosetima'montonoho.
Kako poji esetimanto imayo selohofiwo'n'ingki
hweho. Kako sekumo monje yasesyonto
sekwoe simo'mangopo ajonyo sefonjahon'ingki
sekwo kakimo timo'nohini uhwontohu-
mawo'n'ingkohoho kuyoho. Yoka mujo'njo
kuyoho.

²¹ Ngko oso yahino hiso imneso
yokumpohn'nyo ane hwo'nyoho. Oso'no ngko
oso hopa sekumo moseloho'meso'no ngko
wonimango wannimontonoho.

I nom'ne omomo hungkuno apa'no
waselimonne'no yohono. A'amu nom'ne
sohwa hofikoe yofe yo'mayo so'no

ho'noma'n+wo'n+ngkohoho hopaso ngko huhwo'ni nje yofe woho'noma'n+monne'no yohono. Nje omomo hungkuno upa'n+mno.

²² Hofikoe yofe ho'noma'nyo'neso ole lahnn+wo'n+ngkohoho. Nakwo a'amu Hip+lu hwona'nyoho. Ose lahnn+wo'n+ngkohoho. I ngko huhwo'ni Hip+lu a'amu hwo'nyoho.

U ole lahnn+wo'n+ngkohoho, Nakwo a'amu Is+lael hwona'nyoho. I ngko huhwo'nyi a'amu Is+lael hwo'nyoho. U, Ap+loham+ye imuhwolaho. Ngko huhwo'ni Ap+loham+ye imu hwo'nyoho.

²³ U hofiko An+tuwe syoho ulohofiyo hwolaho. I nje yofe ho'noma'nyo somne'no omomo hungkuno apa'no wahnn+mo. Hofiko Kilais+imne'no syoho iwo'n+ngkohoho somo ngko hof+kimo uyakolofohono. Nje syoho engoso hof+kimo uyakolokwoho. Ngko impo'angomo humayoso s+kuno pi'n+ngo niyakolofoso ngko hof+kimo uyakolofohono. An+tuwe syoho somne'no a'amu ngkimo ikujoho n+fonjont+feso ngko hof+kimo uyakolofohono. S+kuno pi'n+ngo ngko poyo wape'n+monji iyoso hof+kimo uyakolofohono.

²⁴ A'amu Juta sohwa hofiko ngkimo impojonyo s+kuno kengo kengo aho fehohnjo hopi'nonohino somo ne'no n+fonjontan+ngkofi *teti-nain* (39) imo'n+mentisofoho.

²⁵ S+kuno hufa'u s+hune somo a'amu Loum sohwa hofiko sohwe sonyo ikujoho'nji n+fongku'mentohofofoho. S+kuno fihwi hofiko ngkimo sojo'nji n+posi'mentohofofoho. S+kuno fihwi ngko yofayokinopo nohumentan+ngko yofayokino hiso wonyo imo'n+mentisofoho. Oso

hiso sɪkuno anga'nohinomo emoimentohe'maho. O'o, sɪkuno hufa'u sɪhune emoyonji wonyo imo'nɪmentisofoho. I sɪkuno nom'nemo yofayokino mijo ajwopo wonyo imo'nɪmentiso sohonta ngko sɪkuno anga'no mofehi'nyo anga'no mijo ajwopo mtapmmentohefoho.

²⁶ Sɪkuno pi'nɪngo engo ngko Anɪtuye syoho somne'no a'amumo liku'mofontanɪngko mijo ifofayo yonto ngkimo wonyo wanɪmokumonto imentisofoho. A'amu wonyo honɪngkano'njo sohwa hofɪko a'amufe ho'yango hufo imotofo sohwa hofɪko ngkimo honɪngkanopo wonyo wonɪmokantɪfi imentohofofoho. Nje a'amu Juta huhwanji a'amu temtifo kengo huhwanji ngkimo wonyo wonɪmokantɪfi imentohofofoho. Ngko antime engo sopo we so'mo mijo ayo ajwopo nohumentanɪngko yo'mayo yahinoso ngkimo wonyo wanɪmokumonto imentisofoho. A'amu fehohnjo hofɪko nakwo Jisasiye syoho'njo hwona'nyoho hwasyo lontɪfi hofɪko huhwanji ngkimo wonyo wonɪmokantɪfi imentohofofoho.

²⁷ Ngko sɪkuno pi'nɪngo engo somo yo'mayo yo'mayo syoho yokumpohn'nyo tohohmtnno'njo iwo'nɪngkohe hwo'nyoho. Ngko ose yontne sohwo'ni sɪkuno pi'nɪngo somo ngko saho mofosyawosofoho. Oso syoho hiso ne'no yonji ngko wopayo'nji mijo'ntnne'no mijoho pe'nɪmotefoho. Sɪkuno pi'nɪngo ngko wosopayo manyo'njo yonji yo'mayo hwapɪfe so'ntnne'no umofonyo yonji kwongkwongo nisɪmojofoho.

²⁸ Oso tango hiso'nohinɪ'maho. O'o, sɪkuno huhwo huhwi tango nom'ne olo so'nji nɪ'mawo'nɪngkisofoho. A'amu

Anitumne'no uhu'mokuwo'n'ngkohoho sofe tango so'ntnne'no ngko huno syaf+syonji ngko hofikimo wop+ngo'nohini ufo'mahm'mo hofiyo umokosyohumayo so'ne'nohini syaf+sy+wo'n'ngkohefoho.

²⁹ Oso a'amu hiso hon+ngkano wonyo ifijo'manji ngko huhwonnontnne'no simeho tango niyantofoho. U nom'ne a'amuso oso a'amu homo somo hon+ngkano wonyo somo ipemotawofijo'manji ngko oso a'amu ipemotafijo somne'no simeho tohino wann+montonoho.

³⁰ A'amu omomo hungkuno liwo'n'ngkohoho sohwa hofikoe yofe ho'noma'n+wo'n'ngkohoho hopaso ngko uy+mo hnn+me'manji ole wahnn+mo. Ngko yokumpohn'nyo ane hwo'nyoho. Ose hnn+me somne'no ngko nje yofe woho'noma'n+monne'no yohono.

³¹ An+tu sohwo kako nakwoe Hwe Engo Jisas Kilaisiye kan+ngkwohwo ko imo'nonto kakoe Hwe Engo hweho. Oso huhwo sohwoe yofeso ne'no woho'nomehwantanoho. Oso huhwo sohwo kako nje hungkuno nehopi'nohino lalokwe somne'no huno uyohoho.

³² Ngko ango Ntomasi+kos sopo nohumen-tan+ngko hwe engo hwaho mokosyohumayo Aletas sohwoe hwe mnokino manji'mofonjo a'amumo mokosyohumayo sohwo kako Poulimo aho wakeno lonto kako a'amu syuwo'n'ngkohoho kuso somo ngko Poul+n+imo aho n+ike'ne a'amu sohwamo uhumati'mentisofoho.

³³ Ose ko uhumojahon+ngki Jisasiye a'amu fehohnjo sohwa ngkimo sohwo ho'yo engo somo meen+syont+fi nom'ne sofo we'e

so'mo sohwo ho'yo somo impe intofontifi
 intofaniyoho'mokahon+ngkofi ngko hwaho
 mompo sohwo ho'yo somta'ni ni'hu'nahone
 hiyaso joku'n+ngkale'mo'mentohefoho.

12

*Yo'mayo hungkuno somne'no Poul kako
 wojo hopa hon+ngkonyo so'ne'no An+tu Poulimo
 hungkuno ulimentisofoho.*

¹ A'amu hofi+koe yofe ho'noma'nyo'ne
 yahinoso hofi+kimo mufo'maso'njo ko yososo
 ngko a'amu omomo hungkuno'njo sohwafe
 yahino hopaso apa'no wahnn+monne'no
 yohono. Olo hungkuno loso a'amu hwasyo
 hungkuno seliwo'n+ngkohoho somo monje
 yasiyo'ne won+mango unyo'ne selalokweno.
 Ngko wojo hon+ngkononji An+tu kako hiyaso
 hungkuno nt+mentiso so'nji yo'mayo ujo
 ehontojwan+humentiso so'nji waseli+monne'no
 yohono.

² Hohonta soswo aho hufa'u hopi'nono
 nom'ne sife mta'ni osofosofahn'no m'mofape
 sohonta An+tu kako kakoe a'amu ne
 sohwo'n+mo kakoe ahwomomjo ango
 sopone'no ni+motas+mentisofoho. Nje
 huyo'mango'nohini motas+mentisoti+keno.
 A'apaho hi'nji motas+mentisoti+keno. Ngko
 huno maniyohoyohoho. An+tu kako'nohini huno
 uyohoho.

³ Ose seloheso apa'no waseli+monne'no
 yohono. Oso hwe huhwo sohwo ngkonoho.
 An+tu kakoe ahwomomjo ango sopone'no

nti+motasi+mentisofoho. Nje huyo'mango'nohino ma'mentisoti+keno. Nje a'apaho hi'nji ma'mentisoti+keno. Ngko huno maniyohoyohoho. Anitu kako'nohini huno uyohoho.

⁴ Oseso ngko Anituye ahwomomjo ango sopo nohumanji yo'mayo hungkuno wopi+ngo wonyoangkafo ko upa'n+i+mento+heso nakwoe hwahoponjo hungkuno somo oso hungkuno hiso ujo ehontojwosyaneso hopo'maho. O'o, nakwo huno monayonehoho.

⁵ Oso yo'mayo ahwomomjo upa'n+i+mento+he so'no ngko nje yofe ho'noma'n+i+mtentesi oso yahino hiso ito'nohinesohilo. I oso'no ngko olohonta oso hiso'no ngko nje yofe moho'noma'n+i+mnehono. O'o, ngko nje yofe woho'noma'n+i+mo l+me'manji ole'nohini waseli+monne'no yohono. Ngko nehopi'nohini yokumpohn'nyo ane hwo'nyoho.

⁶ U, nehopi. Ngko nje yofe nehopi'nohini ho'noma'n+i+mententesi ngko a'amu omomo hungkuno'njo sohwafe hungkuno pa'nyo maseli+mnesohilo. O'o, hungkuno nehopi'nohinoso noseli+mnesohilo. I oso'no ngko nje yofe moho'noma'n+i+mnehono. O'o, yo'mayo hungkuno ngko ngkine'no hnn+ngko+he somne'no ho'n+ngkisoso a'amu soku ngkimo yano ntofi+kutoho. O'o, Anituye hungkuno loseti+hwawo'n+ngko+he so'nji yo'mayo yahino iwo'n+ngko+he so'ntnne'no sekwo nto nohon+motofoto somne'no sekwo ngkine'no huno ito'no waseyono. Oso'no nje yofe peho'ne woho'noma'n+i+monnto.

Tango fihwo yongo hopaso Poulimo umnimojofoho.

⁷ Oso hungkuno wonyoangkafo Anituye ahwomomjo ango sopo nta'ni ntapmmentiso somne'no ngko Pouli'ni hwa'mo hwa'mingo miyo'ne nje yofe moho'noma'nyo'njo yone'ento Anitu kako eno lahonngki Seten kako nom'ne tangoso ntapmmentisofoho. Oso tango hiso nje a'apahomo yongo kintofohofa pa'nyofoho. Oso tango hiso ngkimo monje yanisiyo so'no ngko nje yofe moho'noma'nimnehono.

⁸ Oso tango hiso'no ngko Mpohumo jomo yokumpohn'nyo hufa'u sihune ole ulimentoho, Kiko olo tango hiloso wae feenimofo.

⁹ Ose ko ulahonngko Anitu ole ntimento, O'o, ngko oso tango hiso wae meekumofe'njo ko i'mo ngko kiko'nji nohumahm'mo wopingo'nohini wakiloho'monnoho. Nje wopingo'nohini kiloho'meso hopoenohinofoho. Hwapingoso a'amu kakoe humayo somne'no yokumpohn'nyo ane sohomo ngko nje yokumpohn'nyo ujo wehontojwahumonnoho. Anitu kako ose ntimentisofoho. Oseso ngko yokumpohn'nyo ane sohwo'nne'no ngko simeho tango maniyonehoho. O'o, simeho wopingo'nji nje yokumpohn'nyo ane humayoso ho'nomo'nalokweno. Oso'no Kilaisiye yokumpohn'nyo engoso ngkimo niweho.

¹⁰ Ngko Kilaisiye syoho somne'no ngko yokumpohn'nyo ane ko humame sohwo'ni a'amu hofiko ngkimo wonyo ko ntohopijoso yo'mayo yo'mayo tangoso ko ni'masoso a'amu ngkimo wonyo wontopano likuji ko

ifijoso oso hiso'no ngko simeho wopingo'nji wohumamonnoho. Ou, nje yokumpohn'nyo ane sohonta Kilaisiye yokumpohn'nyo ne'njoso ngkimo niweho.

Poul kako a'amu Koulinife simeho hi'ntnnono Anitumo uyo somo yokino uto'monto imentisofoho.

¹¹ Oso a'amu hiso Anituye syoho'njo hwona'nyoho hwasyo seliwo'n'ingkohoho sohwafe yofe ho'noma'nyo yahino somo maheso'no ngko a'amu omomo hungkuno'njo liwo'n'ingkohoho pa'nyo selalokweno. Sekwo nje yofe ho'nonimantifijontentesi oso yahinoso ito'nohino'nesohilo. I oso'no sekwo nje yofe moho'nonimawo'n'ingkiyohoho. I, ngko yokumpohn'nyo ane ko huhwo'nimo oso a'amu hwasyo seliwo'n'ingkohoho sohwa hofiko ngkimo moniyakolopitnehoho.

¹² Ngko sekwo'nji nohumentaningko yo'mayo tango ko ni'mahoningki ngko syoho yokumpohn'nyo ne'no yoho'nimentohe sohonta Anitu kako yo'mayo wonyoangkafo a'amu miyiwo'n'ingkiyohofoso yonto kako ngkine'no olo hwe lohwo nje syoho'njo hweho, syanifisonto sekumo setihwamentisofoho. Oso'no sekwo huno seyohoho. Ngko Anituye hungkuno liku'mofo (*apousel*) syoho'njo ne hwo'nyoho. Sekwo Anituye yokumpohn'nyo homo somo uhwonontifi yomo imentohofofoho.

¹³ Sekwo oleso peho'no hnnalokwofo. Poul kako a'amu ango kengoponjo somo wopingo uloho'mentisofoho. Kako nakumo

wonyo naloho'mentisofoho. Oso peho'no syonifisyantokwofo. Olo wonyo anga'nohino loso seloho'mentoheso ngko sekumta'ni sekwoe wosopayo yo'mayo so'ne'no jomo maselimentohefoho. Sekwo oso wonyo seloho'mentohe hisomne'no wae feenimopmno.

14 Ngko nom'ne honta se'ma'mentoheso hufa'u imo'nimentisofoho. Olohonta ngko apa'no se'ma'meso hufa'u sihune umo'nimontonoho. Ngko nose'mahm'mo ngko sekwoe yo'mayoso nifo'mayo'ne jomo maselimnehono. O'o, sekwoe yo'mayoso sekumta'ni semayoso ngkilaho. Sekune'nohini nimo'nningkohoho. Ihwoni. Mehomiso hofiko hofikoe ho'yango homningkwowho'ya'umo ufo'mayo'neso melofisyasyiwo'ningskiyohoho. I oso'no kaningkwowho'nji kona'wohi'njiye ho'yangoso hofikoe mehomi somo umasiyo'neso elofisyasyiwo'ningskohofofoho.

15 U ngko seningkwowho sohwo'ni simeho mikunimposo sejopalokweno. Oso'no sekwoe huyo'mango Anitu'nji ito'no fosyohumayo'ne imo'nyo so'no ngko yo'mayo yo'mayo hopi'nonohino sekumo sefo'mayo'ne uyimonne'no yohono. Ou, ngko ho'yango sekwoe huyo'mango somo ufo'mane'manji e'wano. Nje ho'yango hopi'nono wosejapmmo. U nje poyo pe'nimeso sekwoe huyo'mangomo ufo'mane'manji e'wano, ngko sekumne'no wape'nimo. Ngko sekumo simeho mikunimposo sejopalokwe so'no sekwo ngkimo simeho ntapwo'ningskohofoso we'e limo'nalofoho. We'e'manji wopingo'maho.

16 Ngko sekwo'nji nohumanji ngko sekwoe wosopayo ho'yango yo'mayoso mosemaso so'no sekwo huno ko seyahon'ngki a'amu fehohnjo sekwo'nji humalofoso olo hwasyo hungkunoso ngkine'no syonifisyalokwofo, Poul kako afofo hungkuno'nji hwasyo hungkuno'njo hweho. Oso'no kako nakwo'nji humantiso sohonta kako nakwoe yo'mayoso momaso'njo ko yahon'ngki uhwonontani kako nakumo Anituye hungkuno nalimentiso so'no kako hamniyoho engo mawo'n'ngkiso hwolikeno. Oso hunoso hwasyo huno syonifisyantokwofo.

17 I a'amu huhwo sohwa pehofo kosyonifisyalokwofo. Ngko a'amu fehohnjo sekuyepono uhwatimentohe sohonta hofiko sekumta'ni yo'mayo mokulisyosyema'mentohoho ntapmmentohofotaho. Ose kosyonifisyalokwofo.

18 Ngko Taitas sohomo sekuyepono hano iyoso'no jomo yokumpohn'nyo ulohonimentoheho Anituye a'amu nom'ne hwo'nji ngko sikimo sekuyepono uhwatimentohefoho. Oso hohosohonta Taitas kako sekwo'nji nohumanto kako poji hungkuno selonto kako ngkine'no sekwoe yo'mayo yo'mayoso mokulisyosema'mentisotaho. O'o, Taitas kako ngko'nji simeho afa in'wo'n'ngkuhwayo sohwo kako sekwo'nji nohumanto syoho ngko iwo'n'ngkohe hopaso sekwo'njopo imentisofoho.

19 Olo hungkuno mtimokalokwe loso sekwo nuhwon'ngkuji olo so'no wosyofisyantifitaho. Poul kako nakwoe timopo kakoe yofe wop'ngo imo'nyo'ne hungkuno loso mtimokalofoho. Ose

wosyofi:syantifitaho. I oso'ne'maho. Nakwo Kila:siye a'amu hn'nne'no Anitu:ye timopo lohofontane so'ne yo'mayo mtimokalokwe loso nje yofemo fo'ma'nyo'ne'maho. O'o, nje a'amu simaho sejopalokwe sokumo sekwoe huyo'mangoso Anitu'nji ito'no humayo'ne sesosofitofone semtimokiyalokweno.

²⁰ Ngko olo so'no iyoho nningkohoho. Ngko sekumo se'mahm'me'no sekwo ito'no mohumayo'njo sehonimnehontnne'no semtimokiyalokweno. I sekwo ito'no mohumayo'manji ngko sekumo yoka hungkuno tohohmtanno'njo selimeso manohonfitnnoho. Olo yahino wonyoso mawenoho. Ikujoho hungkuno, a'amu nom'ni hwamne'no simaho tohino, yoka hungkuno, yokumpohn'nyo yahino, sitofo hungkuno, a'amu nom'ni hwamne'no siki hungkuno ujo, a'amu hofikoe yofe ho'noma'nyo, a'amu Anitumne'no uhu'mokuwo'nningkohoho sofe simaho inyo somo wonyo imokinyo. Oso yahino homo somo ngko sekwo'njopo timo sehonyo so'no iyoho nningkohoho.

²¹ Ngko sekumo se'mahm'me'no sekwoe yahino wonyo ne'no wojo'manji sekumne'no Anitu kako ngkimo wonimango engo wontapmmontolaho. A'amu fehohnjo sekwo'nji humalofo hohonta hofiko yahino wonyo imo'motofo, akngkilike yahinoso, yo'mayo yahino wonyo somne'no simaho fefoyo umojo oso hwa hofiko hofikoe yahino wonyo somne'no hohujo mikinjaofe'manji ngko sekumne'no humotaho engo wosaselimontaho. Oso homo somne'no iyoho nningkohoho.

13

*A'amu Koulin'iso hofikoe simeho
hi'ntnnonohino somo ito'no mokosyohumayo'ne
Poul kako hungkuno yokumpohn'nyo
ulimentisofoho.*

¹ Sikuno hufa'uso nto se'ma'mentohefoho. Olohonta se'ma'meso hufa'u sihune umo'n'intonoho. Anituye hungkuno ole naliso. A'amu hufa'utaho hufa'u sihunetaho, hofiko nom'ni hwafe yahino wonyo somne'no simeho afa in'ngkuji ujo ehontojwasy'kujo'no nakwo nehopeho wolantanoho. Ose'manji ngko sekuyepono se'mayo hufa'u sihune imo'n'ngkuhwo'so'no yahino wonyo ne'no nowentan'ngkuhwo'so'manji ngko wonyo ne kuyoho wasel'monnoho.

² Hohonta ngko sekwo'nji humamentohe sohonta a'amu yahino wonyo imotofo sohahnne'no hungkuno yokumpohn'nyo nto sel'mentohefoho. I olohonta ngko ikanopo foyohumawenji ngko yahino wonyo homo somne'no hungkuno yokumpohn'nyo apa'no selalokweno. I ngko se'ma'me sohonta yahino wonyo ne'no wojo'manji ngko hungkuno toho pa'nyo sel'mo yahino wonyo somne'no sekwo hopi'nonohino sokumo tohino wosejapmmonnoho.

³ Sekwo ose nuhwon'ngkujo'manji sekwo huno ole waseyono. Kilais kakoe hungkuno ntopahon'ngki ngko hungkuno hiso sel'wo'n'ngkohe hwo'nyoho. Huno ose waseyono Kilais kako sekwoe yahino somo yano selofiyoso sohonta

kako hwe yokumpohn'nyo ane hwo'maho. O'o, kakoe yokumpohn'nyoso wosetihwamontonoho.

4 Hohonta Kɪlais kakoe a'apaho yokumpohn'nyo ane pa'nyohwo imo'nɪngkahonɪngki hofɪko kakimo iyo hwo-jiyafɪku'nnyopo fonjito'ofahumentohofofoho. I oso'no kako olohonta Anɪtuye yokumpohn'nyo'nji songo humaho. Oso pa'nyoso nakwo hi'nwi nakwoe a'apahoso yokumpohn'nyo ane'nwoho. I oso'no nakwo Kɪlais'nji mojobohi'nontani kakoe yokumpohn'nyo'nji humalohwono. Oseso nakwo sekwo'nji nohumehwasi Anɪtuye yokumpohn'nyoso sekwo'njopo u'mofapmmontonoho. Oso'no Anɪtuye yokumpohn'nyoso sekwoe yahino somo ito'no mɪhwajiyo'ne weho.

5 Sekwo sekwoe humayo somne'no yano inɪfijosɔ huno ito'no fɪsyafɪhupmno. Sekwo Kɪlaisɪye yahino somo nehopi linɪngkwalokwofo. Sɪmeho hi'ntnnono kakimo nehopi luyalokwofo. Kɪlais kako sekwoe sɪmeho mo'mo nehopi lohumaho. I sekwo Kɪlaisɪye yahino somne'no poji liyalokwofo. Sekwo sekwoe yahino somo yano finɪmno.

6 Sekwo oso pa'nyoso nje yahinomo nohonɪngkuji yano inɪngkuji sekwo huno ole waseyono. Poul kako Kɪlaisɪye a'amu ne hweho.

7 Sekwo honɪngkano wonyo mi-fitne'entani nakwo Anɪtu sefo'mayo'ne jomo uliwo'nɪngkuhwone'nwoho. Hwapɪngoso peho'neto. A'amu hofɪko sekwoe honɪngkano wopɪngo'nohini somo se-

honɪŋkuji nakwo Anɪtuye hungkuno nehopi losetihwamentihwone so'no nakwoe yofe ho'nonemayo'netaho. O'o, oso'ne'maho. A'amu nje syoho somne'no ngkimo sitofo ko ntɪkuji sekwo Kɪlaisiye honɪŋkanomo ito'nohino finɪŋkamno.

⁸ Nakwo Kɪlaisiye hungkuno ne somo monje mesyanehwono. O'o, nakwo Kɪlaisiye hungkuno ne somo sosofitofo'ne'entani yihwono.

⁹ Nakwo yokumpohn'nyo ane ko huhwona'ni sekwo yokumpohn'nyo lohopijo'manji nakwo sɪmonyo uyantanoho. Olo hilo so'no nɪmo'nɪŋkohoho. Sekwo Kɪlaisiye yahino ne somne'no sokafo mafɪkuno. Oso hiso'no sɪkuno huhwo huhwi Mpohumo jomo ul'wo'nalokweno.

¹⁰ Olohonta ngko ikanopo nohumanji olo iyoswo loso semti'mokiyalokweno. Hwapɪngoso sekwo hungkuno homo somo haloho pekujo'no hwangu ngko se'mahm'mo yoka maselɪmnehono. Oso yokumpohn'nyo sekwoe yahino somo ito'no mɪhwajiyo'ne Kɪlais ntapmmentiso so'no sekwo tohino masemnonehoho. Oso yokumpohn'nyo ntapmmentiso hiso sekumo wonyo semokiyo'ne'maho. O'o, sekumo sesofitofo'ne ntapmmentisofoho.

Hungkuno ae'uyoponoho.

¹¹ Ou, nje a'amu soku, nje hungkunoso ngko moi'wo wolosejwao'monne'no yohono. Sekwo hopi'nonohino soku, sekwo yokumpohn'nyo yoho'nɪŋkuji honɪŋkano ito'nohinomo finɪŋkamno. Nje hungkunomo haloho ito'no

popmno. Sekwo simeho afa'nohini iningkuji simeho pompenjiyo'nji fosyohumantikuno. Ose ifijo'manji Anitu kako hitoho hwapingo sohwo, sekwo'nji nohumahwosi sekumo hofiyo wosemokosyohumantonoho.

¹² Sekwo Kilaisimo iningkawo'n'ingkohofosoku, sekwo nuhu'mokukuji sekwo a'amu anga'no anga'nohinomo ahopo'nimno. Anituye a'amu oloponjo hn'nwi nakwoe a'amu kuyoho.

¹³⁻¹⁴ Nakwoe Hwe Engo Jisas Kilais kako sekumo wopingo waselohofono. Anitu kako sekumne'no hitoho wosejapono. Anituye Towahuno Wopingo sohwo kako sekwoe simeho mo'mo engolopohamo wohumano.

**Mpohwoe Hungkuno Songofoho
The New Testament and Genesis in the Safeyoka
(Ampeeli-Wojokeso) language of Papua New Guinea
Buk Stat na Nupela Testamen long tokples Safeyoka
long Niugini**

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ampeeli-Wojokeso (Safeyoka)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2011-12-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023

f526da1e-a607-571c-ba86-56367d7583f3